БЕЛАРУСКАЯ МАЛАДЗЕЖНАЯ ГАЗЕТА

ЧЫРВОНАЯ ЧЗ ЗМЕНА

13 верасня 1994 г.
Аўторак
№ 100(13817)
Кошт у розніцу 10 рублёў
Выдаецца з 1921 года

У НУМАРЫ:

Малюе Віктар ДУБОВІК

На тэрыторыі калгаса "Маяк" Ашмянскага раёна ўжо тры гады існуе конна-спартыўны цэнтр імя алімпійскага чэмпіёна Віктара Угрумава. Цікава, што месца для комплексу выбрана невыпадкова. Здаўна вядома, што ў гэтых мясцінах для прыгажуноў-скакуноў заўсёды быў асаблівы мікраклімат. Так, яшчэ ў расійскую армію асноўную колькасць коней для уланскіх і гусарскіх палкоў "пастаўляла" Гродзеншчына.

Першыя вынікі работы комплексу пераўзышлі ўсе чаканні. За год-два з дзікіх, неабезджаных коней спецыялісты на чале з Угрумавым "вырабляюць" паслухмяных, грацыёзных скакуноў, гатовых удзельнічаць у скачках і ў выездцы. І попыт на іх вялікі. Пакупнікі, у асноўным з далёкага замежжа, плацяць добрыя грошы за такі першакласны "тавар".

На нашым здымку — Насця Кароткая. Улюбёная ў гэтых разумных жывёл дзяўчынка з задавальненнем дапамагае аб'язджаць скакуноў.

Кур'ер "ЧЗ"

Візіт намесніка Генеральнага сакратара ААН

13—15 верасня адбудзецца візіт у рэспубліку намесніка Генеральнага сакратара ААН па гуманітарных пытаннях Петэра Хансена.

Візіт носіць рабочы характар у рамках падрыхтоўкі 19 верасня ў Жэневе пасяджэння чатырохбаковага міністэрскага камітэта па Чарнобылю, у які ўваходзяць кіраўнікі чарнобыльскіх ведамстваў Беларусі, Расіі, Украіны і намеснік Генеральнага сакратара ААН. На маючым адбыцца Жэнеўскім пасяджэнні будуць прадстаўлены таксама спецыяльныя ўстановы ААН, якія займаюцца чарнобыльскай праблематыкай (САЗА, ЮНЕСКО, МАГАТЭ), а таксама прадстаўнікі краін і арганізацый-донараў. У ходзе рабочага візіту запланаваны сустрэчы Петэра Хансена з прэм'ер-міністрам рэспублікі Міхаілам Чыгірам, Старшынёй Вярхоўнага Савета Мечыславам Грыбам, міністрам замежных спраў Уладзімірам Сянько і міністрам па надзвычайных сітуацыях і ахове насельніцтва ад вынікаў катастрофы на Чарнобыльскай АЭС Іванам Кенікам.

БЕЛІНФАРМ.

Стабілізацыя не за гарамі?

Поўную падтрымку дзеянняў беларускай дэлегацыі, якая знаходзілася на перамовах савета кіраўнікоў урадаў СНД у Маскве, выказаў на прэс-канферэнцыі старшыня Нацыянальнага банка Станіслаў Багданкевіч.

"Заключэнне плацежнага саюза, пагадненне аб узаемнай канверсацыі валют — гэта дастаткова адпрацаваныя дакументы, і майго ўдзелу ў сустрэчы кіраўнікоў урадаў не патрабуецца,— сказаў Станіслаў Багданкевіч, адказваючы на пытанне чаму ён не паляцеў разам з прэм'ерам у Маскву. "Я пачакаю згоды з намерамі і дзеяннямі нашай дэлегацыі",— падкрэсліў галоўны банкір Беларусі. Ён таксама паведаміў, што ў Маскве падпісваюцца пагадненне аб намерах і рамачныя пагадненні. Пасля гэтага павінны быць заключаны двухбаковыя дагаворы ўзаемнай канверсуемасці нацыянальных валют. "Асноўная перашкода для ўвядзення ўжо сёння ўзаемных разлікаў і плацяжоў на базе нацыянальных валют у тым, што ў большасці дзяржаў існуе велізарная інфляцыя і выкарыстоўваюцца вельмі розныя курсы нацыянальных валют. У Беларусі інфляцыя складае 50 (а можа ўжо і больш) працэнтаў у месяц. Аднак падпісанае цяпер дакумента — добры крок наперад, які дасць нам магчымасць заключыць двухбаковае пагадненне з Расіяй і іншымі дзяржавамі аб узаемнай падтрымцы канверсуемасці нацвалют".

Калі ж нарэшце мы зможам стабілізаваць эканоміку і пазбавіцца ад інфляцыі? На такое пытанне спадар Багданкевіч адказаў, што для гэтага неабходна палітычная воля, адыход ад папулізму. Яе ж не хапае, хоць і папулізму ў апошні час стала менш. "Сёння ідзе працэс рэфармавання цэнаўтварэння, дасягнута дагаворанасць, і прэзідэнт даў абяцанне, што эмісія будзе спынена. Гэта закладваецца ў антыкрызісную праграму. Калі яна будзе рэалізавана ў тым выглядзе, што мы прапануем, то стабілізацыя, якая дасць магчымасць дасягнуць інфляцыі менш чым 5 працэнтаў у месяц, настане к ліпеню наступнага года".

Святлана КУЛІКОВА.

Вучэбны год пачнецца... у лістападзе

Для вучняў Асіповіцкай гімназіі невядома калі пачнецца навучальны год.

Справа ў тым, што тэрміны ўводу новага будынка гімназіі ўжо не раз пераносіліся. То сродкаў, то матэрыялаў не хапала, то будаўнічае ўпраўленне № 89 падводзіла. Нават саміх вучняў, што будуць тут вучыцца, запрасілі на дапамогу, але цягнік, як кажуць, адышоў. Відаць па ўсяму, навучальны год рабяты ў новай школе пачнуць у кастрычніку, а мо і ў лістападзе.

Іван СЦЯПУРА.

"Паляванне" на зладзеяў

Своеасаблівы рэкордны вынік зафіксавала ў адзін са жнівеньскіх дзён рэйдавая брыгада з ліку прадстаўнікоў Тураўскага пассавета, супрацоўнікаў мясцовага аддзялення міліцыі і калгаса "Новае жыццё". Літаральна за тры гадзіны было выяўлена ажно 15 аматараў лёгкай нажывы.

Так, нарэшце, пацвердзіўся факт раскрадання прадуктаў харчавання ў мясцовым дзіцячым садку. Яго загадчыца С.Ф.Кірдан і рабочая Е.Я.Кохна паквапіліся на дзіцячае малако, што засведчана ў адміністрацыйным пратаколе. Былі выяўлены таксама раскрадальнікі калгаснай маёмасці.

"Казацкі" са свінцом...

Разваротлівыя дзялкі спажыўкааперацыі ў пагоні за лёгкім прыбыткам літаральна "навадзінілі" свае крамы і ларкі рознага кшталту спіртным. Сур'ёзную перасцярогу на гэты конт жыхарам Петрыкаўскага раёна выказаў урач-нарколаг райбальніцы В.Васілец. У выніку атручвання ад гарэлкі тут памёр адзін чалавек, яшчэ аднаму тэрмінова была зроблена аперацыя. Да таго ж тры юнакі з цяжкай ступенню інтаксікацыі трапілі ў бальніцу.

Няшчасце здарылася ад ужывання "Казацкага" напою, які, як паказала праверка, утрымлівае пэўную дозу свінцу.

Алесь ЛАРЫЁНАЎ.

Мастацтва супраць межаў

Узорны дзіцячы ансамбль "Зорка" з Віцебска пад кіраўніцтвам Наталлі Чарнюк пабываў на Украіне. Ён наведаў горад Наваград-Валынскі, куды быў запрошаны на міжнароднае свята літаратуры і мастацтва.

Госці выступілі ў парках, на вуліцах, у Палацах культуры старажытнага горада і нават на рынках. Дзецям вельмі спадабалася Украіна. Вось бы і надалей мастацтву не ведаць дзяржаўных межаў.

Уладзімір МІХНО.

Я — Вася!

У Маладзечна двухгадовы хлопчык прымусіў бацьку і маці даць яму другое імя.

Незразумела, чым хлопчыку не спадабалася імя Рыгорка, на якое ён упарта не рэагаваў. Першае слова, якое ён вымавіў на трэцім годзе жыцця, здзівіла бацькоў. "Я — Вася!"— выразна сказаў хлопчык. Гэта прымусіла бацькоў перарэгістраваць імя сына.

Мікола КАПЫЛОВІЧ.

Без паперкі ты казурка, а не Журка

Яна ішла па рынгу апошняй. Гаспадар нацягваў павадок, каб Журка не выбівалася са строю, а яна рвалася да Жыльбера. Маці яна заўсёды маці, няважна чыя — чалавечага немаўляці ці сабачага.

І вось нарэшце вырвалася з гэтых задушлівых рамянёў і падбегла да свайго сынка. Аблізала і гэтак пранізліва заскавытала, што ў мяне сэрца сціснулася. Але гаспадар надзеў ашыйнік і павёў сваю выхаванку назад да стала, дзе сядзелі суддзі. Яны агледзелі яе, ці на прафесійнай мове, "апісалі", і атрымала Журка дакумент, што яна сапраўды сярэднеруская лайка, хоць і не надта высокіх кандыцый...

У мінулую суботу ў парку імя Горкага праходзіў абласны конкурс службовага і дэкаратыўнага сабакаводства, які наладзіла Беларуская кіналагічная асацыяцыя. Звыш 100 прадстаўнікоў розных парод было прадстаўлена на аглядзе. Заўважанымі засталіся не толькі гаспадары. Для гледачоў, асабліва дзятвы, гэта мерапрыемства стала сапраўдным святам.

Вера ШЧЭЦІНА.

Курсы валют на 12 верасня:

	Даляр ЗША		Ням. марка	
	Скупка	Продаж	Скупка	Продаж
"Комплекс"	2900	2990	1870	1930
"Прыор"	2930	2980	1880	1925
"Дукат"	2900	2990	1870	1930

"ПАС" — палітыка-аналітычная служба

Цёмныя алеі

Здаецца, сумна вядомая на Беларусі публікацыя ў стылі позняга савецкага сюррэалізму выклікала дастаткова дружную негатыўную рэакцыю з боку ўсіх зацікаўленых асоб беларускага палітычнага істэблішмента. Зняважлівая танальнасць "Краіны агуркоў" не прыйшлася даспадобы ні афіцыйным дзеячам, ні тым, хто пасля прэзідэнцкіх выбараў амаль аўтаматычна (згодна з логікай барацьбы за ўладу) унёс свае прозвішчы ў заўсёды залатыя спісы фронды. Між тым, становішча "наверсе" не падаецца адназначным.

Бліжэйшы час яшчэ прынясе нам шэраг сюрпрызаў, мабыць, такіх, пра якія сёння мала задумваюцца не толькі сучасныя Нестары-летапісцы, заклапочаныя адлюстраваннем жыццядзейнасці першага беларускага прэзідэнта і ўвогуле новай улады, а і людзі з самага блізкага прэзідэнцкага акружэння. Для таго, каб зразумець рэальнасць падобнага развіцця падзей, не патрабуецца вялікай дасведчанасці аб тактыка-стратэгічных планах кіраўніцтва і штодзённых кроках на адцягванні "машыны эканомікі" ад краю бездані. Магчыма, эканамічнае самагубства нам не будзе вечна паграджаць, тым не менш, сітуацыя ў калідорах улады хутчэй за ўсё не стабілізуецца ў агляднай будучыні. Справа тут не ў падзеле партфеляў, хаця і гэткі момант, бязумоўна, уяўляецца адным з уплывовых, галоўнае ў іншым. Падзеі развіваюцца такім чынам, што перш-наперш эканамічныя варункі жыцця народа дыктуюць і будуць надалей дыктаваць "палітычныя сцэнарыі". Пакуль мы не ў стане па вартасці ацаніць тую праграму па выхаду з крызісу, якую прэзідэнт прапануе на чарговай парламенцкай сесіі. Можна толькі меркаваць, што адмоўны вектар агульнага руху да гэтага часу ніяк не пацярпеў ад аварыйных мер, якія прадпрымаюць правіцелі. Спасылкі на тое, што, паралельна з маніпуляцыямі над фантомам прыкаванай да Расіі нацыянальнай эканомікі, ідзе перманентнае фарміраванне новых прэзідэнцкіх і ўрадавых структур, наўрад ці знойдуць адэкватную рэакцыю ў грамадстве. Завершыцца ўрэшце шавяленне чыноўніцтва ў кабінетных інтэр'ерах, выратавальны фаліянт з налётам пылу сусветнага рыначнага Эдэма адобрыць (пасля бурных спрэчак, варыянт адхілення праграмы не ўяўляецца звышрэальным) парламент, і што далей? Далей тая ж нестабільнасць, у першую чаргу цалкам эканамічнага кшталту, на фоне якой пачнуць разгортвацца батальныя сцэны той самай барацьбы за ўладу, прычым літаральна з кожным днём на палітычнай авансцэне пачне прыбываць багата старых добрых знаёмых, аднак ужо ў якасці змагароў за парламенцкія саноўныя крэслы. Дабавіцца і пэўная колькасць новых, менш знаёмых фігур, што само па сабе яшчэ больш расквеціць дастаткова суцэльную, каб не сказаць чорна-белую палітычную палітру. Жадаючы занесці золатам па мармуру і асобным радком свае ўласныя прозвішчы ў аналы гісторыі постсавецкага рэнесанса, палітыкі рознага калібру распачалі і працягваюць бясконцыя блуканні па калідорах улады – сённяшняй і ценявой.

Можна меркаваць, што ў прэзідэнта, апроч нязначнай часткі найбольш высокамаральнага кола прыхільнікаў, не будзе вечных сяброў, дый вечных ворагаў, у прэзідэнта будзе вечны інтарэс. І ён даволі нескладаны, фармулюецца таксама проста і гучыць прыблізна так: застацца чалавекам слова. Інакш кажучы, з дапамогай эканамічных казак палітыкі працягнуць містыфікаваць вобразы адзін аднаго, прычым прэзідэнт праз пэўны перыяд (сто дзён і г.д.) будзе займаць усё менш зручную пазіцыю як асоба, з імем якой звязваюцца празаічна-канкрэтныя рэаліі штодзённага быту. У адпаведнасці з цячэннем падзей, больш ці менш паспяховым укладаннем рэцэптуры для эканомікі прэзідэнт і будзе набываць сяброў і паплечнікаў, ворагаў і апанентаў. Менавіта па прычыне існавання агульнай для ўсіх рэспублік экс-СССР вызначальнай дамінанты, памянутага вышэй адмоўнага вектара, падобны сцэнарый трэба разглядаць як адзін з верагодных, нават самы верагодны. Ён не горшы з магчымых, яго можна лічыць за лепшы, калі пад час рэалізацыі прэзідэнцкіх планаў мэтанакіравана суадносіць міфы і рэальнасці і рабіць правільныя высновы. Пра прычыны існавання "адмоўнага вектара" крыху ніжэй, спачатку падкрэслім, што па аб'ектыўнай логіцы абставін прэзідэнт увайшоў у цёмныя алеі ўлады, апынуўшыся ў іх восенню (чым і апраўдваецца бунінская аналогія), ён павінен быць тым больш разважлівым і асцярожным. Няпроста разгледзець, хто побач, а хто ўжо ўдалечыні ў такіх алеях.

Якаў ЯСЭПКІН.

ПАДПІСКА-94

Віншуем!

Днямі ў будынку Міністэрства культуры і друку прайшоў Дзень беларускай маладзёжнай і дзіцячай прэсы. Са сваімі чытачамі сустрэліся калектывы "Знамени юности", "Раніцы", "Зорькі", "Маладосці". А "Чырвонка" арганізавала некалькі цікавых экспазіцый, правяла сярод удзельнікаў гістарычную віктарыну, пераможцы якой — вучні сталічных школ — атрымалі бясплатную падпіску на нашу газету на наступны квартал.

Віншуем і, як і абяцалі, друкуем імёны пераможцаў:

Баярчык Оля, Велікароднаў Саша, Гілевіч Міша, Котаў Саша, Лагірава Таня, Леснікова Алеся, Мартыненка Аня, Рапінчук Саша, Сцепічава Надзя, Федасенка Аксана, Цюкалаў Слава, Шэлех Іван.

А для тых бацькоў, хто здольны зрабіць сваім дзецям такі ж падарунак, нагадваем, што падпісны кошт на "Чырвоную змену" на IV квартал — усяго 1200 рублёў.

Ф. СП-1

Міністэрства сувязі і інфарматыкі Рэспублікі Беларусь

АБАНЕМЕНТ на газету **63129** (індэкс выдання)

ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА Колькасць камплектаў

на 1994 год па месяцах

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Куды (паштовы індэкс) (адрас)

Каму (прозвішча, ініцыялы)

ПВ	месца	літар

ДАСТАВАЧНАЯ КАРТКА

на газету **63129** (індэкс выдання)

ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

Кошт	падпіскі	______рублёў.	Колькасць камплектаў	
	пераадрасоўкі	______рублёў.		

на 1994 год па месяцах

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Куды (паштовы індэкс) (адрас)

Каму (прозвішча, ініцыялы)

ДЗЕВЯТАЕ НЕБА

"TV-5" — "Суперчэннэл" — "Еўраньюс" — "Уорлднэт"

Дзяжурныя па выпуску перакладчык Андрэй СІДАРАЎ, рэдактар Наталля ВАЛАКІДА.

САМАЛЁТЫ ВЫРАТАВАНЫ

2 ваенныя брытанскія самалёты былі абстраляны ў раёнах Заходняй Босніі.

Пасля перагавораў з ахоўнымі групамі самалёты могуць вяртацца на радзіму.

ГАМЛЕТ НЕ СТАРЭЕ

Верныя паклоннікі вядомага акцёра Кену Рыўза забраніравалі за сабой месцы ў першым радзе ўсіх шасці п'ес, у якіх Рыўз іграе ролю Гамлета.

Самая вялікая колькасць паклоннікаў у яго, як ні дзіўна, ў Кітаі і Аўстраліі. Самі ж спектаклі пройдуць у Таронта (Канада) у студзені.

ЗЛАЧЫННАСЦЬ НЕ ДАЕ ПЕРАДЫШКІ

Завяршылася канферэнцыя ў берлінскім рэйхстагу. Удзельнікамі канферэнцыі былі краіны Еўрапейскага саюза і 6 усходніх дзяржаў.

Асноўная тэма канферэнцыі — барацьба з арганізаванай злачыннасцю. На сустрэчы было адзначана, што асабліва ўскладнілася крымінальная абстаноўка на граніцах. За апошні час рэзка павялічыўся перавоз наркотыкаў, зброі, узмацніўся рэкет. Удзельнікі канферэнцыі вырашылі ў першую чаргу ўзмацніць мытныя інспекцыі, аснасціць іх першакласнымі кантрольнымі апаратамі.

СУДЗЯЦЬ ВЕРТАЛЁТЧЫКАЎ

Судовая кампанія з ЗША прыбыла ў Ірак для разгляду справы з прычыны крушэння амерыканскага верталёта.

Ён быў збіты ў красавіку над Паўночным Іракам іракскім верталётам. У выніку аварыі загінула 26 чалавек, у тым ліку 6 афіцэраў з Вялікабрытаніі, Францыі і Турцыі. Пілот іракскага верталёта прыгавораны да пакарання смерцю, іншыя афіцэры прыгавораны да 26 гадоў турэмнага зняволення. ЗША выдзеліла сем'ям загінуўшых афіцэраў жалаванне ў памеры 100 000 даляраў.

(Працяг на 3-й стар.).

ПАВЕДАМЛЕННІ, АТРЫМАНЫЯ ПА КАНАЛАХ СПАДАРОЖНІКАВАЙ СУВЯЗІ "ЧЫРВОНАЙ ЗМЕНЫ"

Бізнес-клас

Страхоўка ад рызыкі

Яшчэ свежая ў памяці гісторыя аб "шчаслівым набыцці" акцый АТ "МММ", якая стала крахам для яе акцыянераў, а таксама няўдалы вопыт іншых расійскіх кампаній прымусілі прызадумацца прадстаўнікоў фінансавых колаў нашай рэспублікі. Адзін з варыянтаў таго, як застрахавацца ад магчымай рызыкі, прапанавала фінансавае таварыства "Інтэркантыненталь". Яго ўдзельнікі вырашылі звярнуцца па дапамогу і вопыт да замежных спецыялістаў. Па запрашэнню таварыства ў Беларусь прыбылі эксперты "Ноў-Хаў фонду" — адной з самых аўтарытэтных у свеце фінансава-інвестыцыйных структур. На працягу тыдня англійскія спецыялісты працавалі ў Мінску. Яны прапанавалі сваю дапамогу ў выпрацоўцы цывілізаванай інфраструктуры рынку каштоўных папер, а таксама адпаведных законаў і падзаконных актаў.

Прадстаўнікі беларускіх бізнес-колаў і дзяржаўнай улады ўважліва аднесліся да саветаў прафесіяналаў, і ў кастрычніку эксперты фонду зноў вернуцца ў Беларусь, але ўжо з канкрэтнай праграмай. Яе асноўная мэта — азнаёміць нашых эканамістаў і дзелавых людзей з азамі фінансава-інвестыцыйных праектаў. Семінары, канферэнцыі і заняткі пачнуцца ўжо ў час кастрычніцкага візіту англічан.

Кацярына ВЫСОЦКАЯ.

"Мост адраджэння" для Беларусі

Дзесяць прадстаўнікоў заводаў Беларусі адправіліся ў Ізраіль для ўдзелу ў міжнародным семінары, тэма якога "Работа прамысловых прадпрыемстваў у рынычных умовах".

— Гэта не першая такая акцыя, арганізаваная для спецыялістаў рэспублікі ізраільскай асацыяцыяй "Гешэр алія", што азначае "Мост адраджэння", — сказаў карэспандэнту БЕЛІНФАРМа генеральны дырэктар яе прадстаўніцтва ў Беларусі Барыс Чарняк. — Па запрашэнню асацыяцыі навучанне ў Ізраілі прайшлі групы работнікаў банкаў, прадстаўнікі страхавых кампаній і гандлю. Комплекс навучання складаюць лекцыі, "круглы стол" на ўзроўні Гандлёва-прамысловай палаты Ізраіля, а таксама дапамога ў пошуку рынкаў збыту не толькі ў гэтай краіне, але і ў суседніх рэгіёнах.

Дарэчы, "Гешэр алія" арганізуе выстаўку-продаж тавараў беларускай вытворчасці, цікавасць да якой праявілі ўжо каля 300 заводаў рэспублікі. Для ўдзелу ў першым этапе гэтага мерапрыемства дастаткова прадставіць каталогі і невялікія ўзоры, дэманстрацыя якіх дасць магчымасць прадпрымальнікам заключыць узаемавыгадныя кантракты.

Тэрэза ХАЮЦІНА.

ЭКАНОМІКА

"Трэба адваёўваць ячэйкі на рынку"

Сустрэча з Уладзімірам Міхайлавічам ШЭПЕЛЕМ у адным з будынкаў па вуліцы Казінца ў Мінску адбылася далёка не ў лепшы час — ішла рээрганізацыя дзяржаўнай кіраўніцкай структуры. Былое Міністэрства рэсурсаў Рэспублікі Беларусь, якім ён кіраваў некалькі апошніх гадоў,ператваралася па ўзору адпаведных устаноў у краінах блізкага замежжа ў акцыянернае таварыства "Белкантракт". Рабіліся толькі першыя крокі. Гэта акалічнасць, уласна кажучы, прымусіла павесці гутарку ў крыху іншай плоскасці.

— Уладзімір Міхайлавіч, імклівыя змены, што адбываюцца ў грамадстве, як бачна, павярнулі ветразі карабля пад назваю «Жыццё» ў кірунку да рынку. У чым істотнае гаспадарчае адрозненне «Белкантракта» ад былога Міністэрства рэсурсаў?

— Сапраўды, адбываюцца карэнныя змены і не толькі ў нас — ва ўсім свеце. Што тычыцца рынку — гэта толькі частка жыцця грамадства, якая залежыць ад іншых сфер. Я мяркую, галоўны тормаз развіцця грамадства на гэтым этапе — у слабасці пазарыначных структур. Мы ў абойме краін СНД, напрыклад, апошнія, дзе да гэтага часу існавала Міністэрства рэсурсаў. "Раскантракт", "Казкантракт" прайшлі ўжо этап станаўлення.

Што тычыцца гаспадарчага адрознення, то, па-першае, мы не будзем на бюджэце. А гэта кожнаму зразумела — сродкі на жыццё будзем зарабляць самі ў барацьбе з канкурэнтамі, камерцыйнымі структурамі. Таму найважнейшая з задач, якую ставім на першым часе, — задаволіць попыт насельніцтва больш таннай прадукцыяй, расфасаванай у адпаведнасці з запатрабаваннямі спажыўца.

Па-другое, кіраўніцтва "Белкантракта" не назначаецца, а выбіраецца калектывам. Праўда, дзяржава ў асобе Міндзяржмаёмасці мае ў сябе кантрольны пакет акцый і можа ўносіць карэктывы, у тым ліку і кадравыя. Разам з тым, дзяржава даручае нам займацца забеспячэннем патрэб краіны ў нафтапрадуктах, у выкананні Чарнобыльскай праграмы і іншых. Аднак гэта не значыць, што іншыя камерцыйныя структуры на конкурснай аснове не могуць удзельнічаць у вырашэнні ўскладзеных на нас пытанняў.

— Калі глядзець не з імгненнай сітуацыі, а з улікам стратэгічных перспектыў, інтарэсаў, то, відаць, тым жа дзяржаўным прадпрыемствам падтрымліваць кантакт з «Белкантрактам» у справе набыцця, напрыклад, металу, сыравіны куды больш надзейна...

— Безумоўна... Як вядома, рынак, будучы сферай таварнага абмену, не можа існаваць у самаізаляцыі. Гэта прапісная ісціна. А таму мы прадбачліва не разбурылі, а захавалі ўсе каналы і лініі сувязі былога Дзяржзабеспячэння СССР. І калі, напрыклад, калектыў таго ж ВА "Мінскі трактарны завод" пажадае заказаць метал, нафтапрадукты праз наша акцыянернае таварыства, то, калі ласка! Дарэчы, у нас ёсць міждзяржаўныя ліміты, квоты. У прыватнасці, на сёння па металу ліміт у памеры 5,5 мільёна тон.

— Акцыянернае таварыства... Адкрытага ці закрытага тыпу яно будзе. І хто можа стаць акцыянерам?

— Мяркуецца акцыянернае таварыства адкрытага тыпу. І такім чынам, любы грамадзянін рэспублікі можа стаць нашым акцыянерам. Трынаццаць працэнтаў льготных акцый, якія амаль на дваццаць працэнтаў больш танныя, будуць прададзены сваім работнікам, праўда, за выключэннем служачых цэнтральнага апарату, частка акцый, як я ўжо казаў, будзе знаходзіцца ў Міндзяржмаёмасці.

Словам, працэс акцыянірававання, фарміравання рыначных адносін працягваецца шляхам канцэнтрацыі намаганняў на стратэгічным накірунку — структурнай перабудове гаспадаркі.

— Вось вы, Уладзімір Міхайлавіч, неаднаразова прыгадвалі трактарны завод. Што, калі не сакрэт, звязвае вас з прадпрыемствам? І як вы мяркуеце: ці ёсць у калектыву, які сёння, як, у рэшце рэшт, і іншыя фабрыкі і заводы, перажывае нялёгкі перыяд, будучыня?

— Сакрэту ніякага няма. З гэтым вялікім і складаным прадпрыемствам мяне звязваюць дваццаць два гады жыцця. Пасля заканчэння Пружанскага тэхнікума механізацыі сельскай гаспадаркі, політэхнічнага інстытута працаваў там інжынерам-канструктарам. Тады на канвееры былі трактары МТЗ-80, а генеральным канструктарам — Пётр Іванавіч Байкоў. Затым — начальнікам бюро, намеснікам начальніка камплектацыі і кааперацыі, камерцыйным дырэктарам. Апавядаю пра гэта не таму, каб засведчыць, маўляў, вось як пракладваў сцежку да кар'еры. Проста, сапраўды, хацелася прынесці больш карысці заводу.

Дарэчы, многія гады само паняцце "кар'ера" насіла негатыўны адбітак. Але я б адасобіў уяўленне кар'еры (паводле Даля, нагадаю, гэта шлях, ход, поле дзейнасці, службы, поспеху...) ад кар'ерызму як з'явы. Адна справа — жаданне чалавека раскрыцца. Другая — дасягнуць павышэння па службовай лесвіцы, нават за кошт іншых. Кар'ерыстаў не цярплю, а тых, хто сапраўды здольны, заўсёды падтрымліваю.

Што тычыцца перспектывы калектыву, яна ў іх руках. Будучыня за тымі, хто будзе выпрацоўваць канкурэнтаздольную прадукцыю, адпавядаючую і нават пераўзыходзячую на парадак сусветныя стандарты. Спадзявацца ж толькі на ўнутраны і рынак блізкага замежжа — не варта. Колькасць заказчыкаў тут з кожным годам змяншаецца: адных кошт на вырабы не задавальняе, у другіх — свае заводы прастойваюць. Але ж некалі яны запрацуюць. Адным словам, трактарабудаўнікам трэба адваёўваць ячэйкі на сусветным рынку.

— Ці падтрымліваеце дзелавыя, сяброўскія адносіны са спецыялістамі завода цяпер?

— У свой час у мяне не было асаблівага жадання пакідаць гэты зладжаны калектыў, дзе прайшоў вялікую школу жыцця. Столькі вопыту, і прафесійнага, і жыццёвага, не атрымаў бы нідзе. А таму само сабой зразумела, падтрымліваю цёплую сяброўскую сувязь з слаўнымі работнікамі: генеральным дырэктарам Віктарам Міхайлавічам Філіпавым, галоўным інжынерам Віктарам Міхайлавічам Яцкоўскім, намеснікам генеральнага дырэктара па вытворчасці Уладзімірам Несцеравічам Дычкіным, начальнікам службы забеспячэння Анатолем Сямёнавічам Тамашуком і многімі іншымі.

— Экстрэмальная эканамічная сітуацыя, якая склалася не толькі на асобна ўзятым заводзе, але і ў рэспубліцы ў цэлым, прымушае задумацца, а ці будзе калі святло ў канцы тунеля?

— Кажуць, што кожная краіна мае свой твар, а кожны народ — свой характар. Справядліва гэта і для Беларусі. Нашы людзі працавітыя і ніхто з іх не вінаваты, што так склалася становішча ў эканоміцы... Лічу, рынак прымусіць працаваць інакш, хоць працэс пераходу, канечне, хваравіты. Зрэшты, увесь свет жыве па законах рынку, і нам цывілізаваным шляхам трэба хутчэй пераходзіць да яго. Новы ўрад на чале з прэзідэнтам Аляксандрам Рыгоравічам Лукашэнкам, дарэчы, робіць захады па ўмацаванню вытворчай і тэхналагічнай дысцыпліны. Прымаемыя меры, думаю, зменшаць напружанасць у эканоміцы.

Зрэшты, ёсць нямала прыкладаў з замежнай практыкі, калі краіны з гэткім жа запасам прыродных крыніц сыравіны, такім жа эканамічным патэнцыялам з поспехам выходзілі з крытычнага становішча, зрабіўшы стаўку на навукаёмістыя тэхналогіі, а яшчэ раней — на сувязь са знешнім рынкам. Як, напрыклад, у Швейцарыі. Адчулі там, што масла і сыры могуць прабіць шлях на сусветны рынак, пабудавалі тысячы дробных, але добраабсталяваных маслабойняў і сыраварняў (дарэчы, гэткія агрэгаты маглі б выраблядь і на трактарным). І да гэтага часу трымаюць па якасці сваіх сыроў першае месца ў свеце. Не хапала збожжа, далі грошы вёсцы — зараз у Швейцарыі аб гэтым толькі прыгадваюць.

А мы ж, у рэшце рэшт, не такія і бедныя. Здабываем два мільёны тон уласнай нафты, амаль цалкам забяспечаны лесам. А нядаўна вычытаў у газеце, што пад Заслаўем здабылі два кілаграмы золата.

Па складу характару я аптыміст. Веру, што настануць лепшыя часы.

— Уладзімір Міхайлавіч, пытанне асабістага характару: дзе ваша «малая» радзіма? Хто застаўся там? Сямейнае становішча...

— Нарадзіўся на Пружаншчыне. Бацька загінуў на вайне. Маці, Ніне Пятроўне, зараз 72 гады. На пенсіі. Да выхаду на заслужаны адпачынак працавала ў калгасе. У мяне хутка чарговы водпуск — паеду дапамагу выкапаць бульбу.

Жонка, Ганна Уладзіміраўна, — педагог, працуе ў адным з дзіцячых садкоў на трактарным, а два сыны Дзмітрый і Сяргей — студэнты. Старэйшы закончыў машынабудаўнічы тэхнікум, цяпер займаецца ў Акадэміі кіравання пры Саўміне, малодшы — на факультэце тэхналогіі машынабудавання політэхнічнай акадэміі.

— Дзякуй за гутарку, Уладзімір Міхайлавіч, добрага вам адпачынку!

— Дзякуй!

Вёў гутарку Валянцін БАРЫСЕВІЧ.

Калгас "Слава працы" Дзятлаўскага раёна — шматгаліновая гаспадарка, але вытворчасць ялавічыны займае вядучае месца.

Фірменны магазін калгаса адкрыты ў Гродна, дзе заўсёды ёсць попыт на мясныя вырабы. Штомесяц калгасны цэх выпускае да шасці тон прадукцыі. Яшчэ тут плануюць адпраўляць пакупнікам мільён умоўных бляшанак кансерваў у год.

Раман КАБЯК, БЕЛІНФАРМ.

МОЛАДЗЬ І ЧАС

Жыве ВВК!

□ Васіль ШАБОТА

Рэдкі ВВК можа пахваліцца такой колькасцю навучэнцаў, як вучэбна–вытворчы камбінат № 2, што ў Фрунзенскім раёне Мінска. Між іншым, гэтая навучальная ўстанова не заўсёды была такой прэстыжнай — менавіта сёлета тут будуць вучыцца 1675 хлопцаў і дзяўчат, у два разы больш, чым звычайна.

Дырэктар ВВК № 2 Станіслаў Усцінавіч Прадка — з тых самых "шасцідзесятнікаў", якія і зараз вызначаюцца нестандартным поглядам на многія рэчы, асаблівай рашучасцю ў пераадольванні шматлікіх жыццёвых праблем. Педагагічны стаж у яго — больш за трыццаць гадоў. Настаўнік, завуч, дырэктар мінскай СШ № 7... І вось цяпер адна з тых навучальных устаноў, да якіх доўгі час амаль ніхто — ні вучні, ні бацькі, ні настаўнікі — не адносіўся сур'ёзна.

— Яшчэ пад час студэнцтва я зразумеў, што ў нашай справе усё залежыць не ад праграм, не ад навучальных планаў, а ад асобы настаўніка, выкладчыка, — распавядае Станіслаў Усцінавіч.— На нашым індустрыяльна-педагагічным факультэце не было даволі распаўсюджанай у іншых "дрэсіроўкі" студэнтаў, нас не прымушалі авалодваць майстэрствам сталяра ці фрэзероўшчыка на ўзроўні 5—6-га разрадаў. Затое дапамагалі развіваць інтэлект, інжынернае мысленне. Таму ў мяне і атрымлівалася "выходзіць сухім з вады" кожны раз, калі здаралася сустракацца з пэўнымі цяжкасцямі...

Дырэктарам ВВК ён стаў пяць гадоў таму. Складаныя былі часы, хто-ніхто тады нават прадказваў хуткую гібель вучэбна-вытворчых камбінатаў... Станіславу Усцінавічу прапанавалі памяшканне былога дзіцячага садка, дзе, вядома, не было ні класаў з патрэбным абсталяваннем, ні цэхаў, нават элементарных наглядных дапаможнікаў. Не было ні металу, ні драўніны, наогул ніякіх адходаў, што так патрэбныя ў сталярным цэху... Карацей, пустое месца. Але дырэктар не разгубіўся —"выйшаў" на малое прадпрыемства "Маладзік", растлумачыў ім, што да чаго, — і ВВК пачаў існаваць.

Адбылося гэта, вядома, не адразу. Але цяпер спіс спецыяльнасцей, што прапаноўваюць тут падлеткам, выглядае даволі ўнушальна. Сталяр па рамонту мэблі, слесар па рамонту халадзільнікаў і асобна — аўтамабіляў, медсястра, прадавец, выхавальнік, экскурсавод, спецыяліст па машынапісе, мастак-афарміцель, бухгалтар, бармен-буфетчык-афіцыянт — згадзіцеся, ёсць што выбраць.

— Кожны чалавек павінен мець сваю мэту ў жыцці,— лічыць вучаніца 175-й мінскай школы Ірына Лубнеўская.— Я сваю вызначыла вельмі дакладна — хачу дапамагаць хворым. Прафесія медсястры — увасабленне дабрыні, міласэрнасці, жаноцкасці. Я адчуваю, што магу дапамагчы чалавеку, які, акрамя патрэбы ў медыцынскай дапамозе, адчувае патрэбу ў душэўнай цеплыні, спачуванні...

Пасля заканчэння ВВК хлопцы і дзяўчаты атрымліваюць не толькі спецыяльныя пасведчанні, але 2-гі ці 3-ці разрады па абранай спецыяльнасці, працуюць у майстэрнях і магазінах, размешчаных на вуліцы Глебкі і Пушкінскім праспекце, можна сустрэць іх і ў іншых раёнах горада. Многія паступаюць у тэхнікумы, інстытуты.

За пяць гадоў існавання ВВК № 2 падрыхтаваў больш як тры тысячы спецыялістаў, якіх ахвотна запрашаюць да сябе гарадскія бальніцы, магазіны, дзіцячыя садкі, аўтарамонтныя прадпрыемствы і іншыя арганізацыі Мінска.

КУР'ЕР "ЧЗ"

Дачнікі аб'ядноўваюцца для барацьбы са зладзеямі

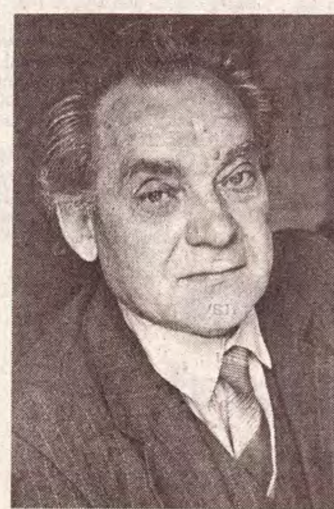
Многія жыхары г.Асіповічы маюць свае зямельныя надзелы ў гаспадарках раёна.

І вось зараз, калі вырасла бульба, іншыя культуры і садавіна, ідуць масавыя набегі зладзеяў, аматараў лёгкай нажывы. Выдзіраюць, бяруць усё, што пападае пад руку. Начамі яны выбіраюць асабліва бульбу. Таму ў апошні час амаль ва ўсіх садаводчых таварыствах ствараюцца пункты аховы сваіх участкаў. Пачатак гэтаму паклалі работнікі завода, якія маюць свае ўчасткі на тэрыторыі прыгараднага калгаса "1 Мая". Ахоўваюць свае ўладанні і работнікі завода аўтаагрэгатаў, дзе два садаводчыя таварыствы.

Іван СЦЯПУРА.

Сто артыкулаў

ЯК РАБАВАЛІ

Аляксандр Пятровіч УРУБЛЕЎСКІ — старшы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі АН Беларусі, кандыдат гістарычных навук. Даследуе праблемы палітычных рэпрэсій на Беларусі пачатку 20—50-х гадоў.

Гэтым пытанням прысвечана манаграфія "Из истории репрессий против белорусского крестьянства (1929—1934 гг.)". Навука і тэхніка, 1992.

Аўтар шэрагу калектыўных абагульняючых прац.

Савецкая дзяржава з першых дзён свайго існавання мэтанакіравана займалася знішчэннем царквы, разбурэннем агульнахрысціянскіх, агульначалавечых духоўных каштоўнасцей, якія стагоддзямі выпрацоўвала і несла ў сябе рэлігія, замяніўшы іх татальнай камуністычнай ідэалогіяй. Выказванне Маркса "рэлігія — опіум для народа" зрабілася краевугольным каменем усяго светапогляду марксізму ў пытанні рэлігіі. Існасць гэтай палітыкі заключалася перш за ўсё ў пазбаўленні царквы эканамічных крыніц існавання.

Прыняты ў ноч з 26 на 27 кастрычніка 1917 года Дэкрэт аб зямлі абвяшчаў: "Уласнасць памешчыкаў на зямлю адмяняецца неадкладна без усялякага выкупу". Усе землі, якія належалі памешчыкам, царскаму сямейству, манастырам і цэрквам, з усім іх жывым і мёртвым інвентаром пераходзілі ў распараджэнне валасных зямельных камітэтаў і павятовых Саветаў сялянскіх дэпутатаў.

Наступным актам Савецкай дзяржавы, які падрываў эканамічныя пазіцыі царквы і рэлігійных суполак, стала выданне 20 студзеня 1918 г. Дэкрэта "Аб свабодзе сумлення, царкоўных і рэлігійных суполак", якім абвяшчалася аддзяленне царквы ад дзяржавы і школы ад царквы. Пункты 12 і 13 дэкрэта тлумачылі: "Ніякія царкоўныя і рэлігійныя таварыствы не маюць права валодаць уласнасцю. Праваў юрыдычнай асобы яны не маюць. Уся маёмасць існуючых у Расіі царкоўных і рэлігійных суполак з'яўляецца народнай маёмасцю".

Да таго часу ўласныя капіталы і даходы рускай праваслаўнай царквы складалі 476.984027 рублёў. Па бюджэту на 1917 г. ёй было адпушчана 65262114 рублёў. У адпаведнасці з савецкім заканадаўствам, у царквы і манастыроў да канца 20-х гадоў было забрана 827500 дзесяцін манастырскай зямлі з усім іх жывым і мёртвым інвентаром, якія перайшлі ў распараджэнне валасных зямельных камітэтаў і павятовых Саветаў сялянскіх дэпутатаў; нацыяналізаваны 84 манастырскія заводы, 704 гасцініцы і двары, 1112 даходных дамоў, 436 малочных фермаў, 602 жывёльныя двары, 311 пасек. Агульная сума канфіскаваных грашовых капіталаў і фондаў, паводле прыблізнага падліку, у 1920-м годзе склала 7 мільярдаў 150 мільёнаў рублёў (выключаючы Украіну, Каўказ і Сібір).

Пазбавіўшы царкву і манастыры грашовых фондаў і капіталаў, права прыватнай уласнасці на зямлю, і тым самым падарваўшы галоўную эканамічную аснову існавання царквы. Савецкі ўрад падрыхтаваў шэраг заканадаўчых актаў, накіраваных на далейшае яе збядненне. Так, 23 лютага 1922 года ўрад выдае Дэкрэт "Аб парадку канфіскацыі царкоўных каштоўнасцей, якія знаходзяцца ў карыстанні груп веруючых". Прымаўся ён ва ўмовах, калі ўсенародная бяда — голад, які панаваў у 1921 годзе ў выніку катастрафічнай засухі і праяў няправільнай аграрнай палітыкі ў губернях Паволжа, яшчэ не быў поўнасцю пераадолены. Насельніцтва адчувала вострую патрэбу ў самых неабходных прамысловых вырабах і асабліва ў прадуктах харчавання. Многія паміралі ад хранічнага недаядання. У дадатак да дэкрэта была выдадзена пастанова, якая прадпісвала цэнтральным і мясцовым органам дзяржаўнай улады: "...у месячны тэрмін з дня апублікавання гэтай пастановы адабраць ад царкоўнай маёмасці, якая перададзена ў карыстанне груп веруючых усіх рэлігій па вопісах і дагаворах, усе каштоўныя рэчы з золата, срэбра і камянёў, канфіскацыя якіх не можа істотна закрануць інтарэсы самога культу, і перадаць у органы Наркамфіна са спецыяльным прызначэннем у фонд Цэнтральнай камісіі дапамогі галадаючым".

Складаную сітуацыю вырашылі выкарыстаць для канчатковага падрыву царквы. У сакрэтным пісьме Леніна Молатаву для членаў Палітбюро ЦК РКП(б) 19 сакавіка 1922 г. гаварылася: "...Менавіта зараз і толькі зараз, калі ў галодных мясцовасцях ядуць людзей і на дарогах валяюцца сотні, калі не тысячы трупаў, мы можам (і таму павінны) правесці канфіскацыю царкоўных каштоўнасцей з самай шалёнай і бязлітаснай энергіяй і не спыняцца перад падаўленнем усякага супраціўлення. Менавіта зараз і толькі зараз грамадная большасць сялянскай масы будзе ці за нас, ці ва усялякім выпадку не ў стане падтрымаць невялічкую групку чарнасоценнага духавенства і рэакцыйнага гарадскога мяшчанства, якія могуць і хочуць выпрабаваць палітыку гвалтоўнага супраціўлення савецкаму дэкрэту.

Нам у што б гэта ні стала неабходна правесці канфіскацыю царкоўных каштоўнасцей самым рашучым і самым хуткім спосабам, чым мы можам забяспечыць сабе фонд у некалькі сотень мільёнаў залатых рублёў (трэба прыгадаць велізарныя скарбы некаторых манастыроў і лаўр). Без гэтага фонду ніякая дзяржаўная работа ўвогуле, ніякое гаспадарчае будаўніцтва ў прыватнасці, і ніякое адстойванне сваёй пазіцыі ў Генуі асабліва, зусім немагчымы. Узяць у свае рукі фонд у некалькі соцень мільёнаў залатых рублёў (а можа, і ў некалькі мільярдаў) мы павінны чаго б гэта ні каштавала. А зрабіць гэта з поспехам магчыма толькі зараз. Усе меркаванні паказваюць на тое, што пазней зрабіць нам гэтага не удасца, бо ніякі іншы момант, акрамя адчайнага голаду, не дасць нам такіх шырокіх сялянскіх мас, які б ці забяспечыў нам спагаду гэтых мас, ці забяспечыў бы нам нейтралізаванне гэтых мас у тым сэнсе, што перамога ў барацьбе з канфіскацыяй каштоўнасцей застанецца безумоўна і поўнасцю на нашым баку".

Гэты дакумент і лёг у аснову дырэктыў аб адабранні царкоўных каштоўнасцей.

У цэнтры і ў губернях ствараліся сакрэтныя кіруючыя камісіі. У Беларусі кампанія па канфіскацыі царкоўных каштоўнасцей разгарнулася адразу ж пасля выдання дэкрэта і праходзіла па сцэнарыю, распрацаванаму ў Цэнтры.

1 сакавіка 1922 года ў Мінску адбылося пасяджэнне Прэзідыума ЦВК Беларусі пад старшынствам А.Р.Чарвякова, на якім было прынята рашэнне далучыцца да пастановы аб канфіскацыі з храмаў усіх культаў каштоўных рэчаў, якія не маюць свяшчэннага сэнсу.

Практычнае ажыццяўленне мерапрыемстваў даручылі камісіі ў складзе Старшыні ЦВК Чарвякова, Наркамфіна Талунціса, Мар'ясіна і Грузеля.

8 сакавіка 1922 г. на пасяджэнне камісіі запрасілі прадстаўнікоў усіх рэлігійных канфесій Мінска. Запрошаным было прапанавана прадставіць у камісію ўсе вопісы і інвентарныя кнігі царкоўнай маёмасці, якая знаходзілася ў карыстанні груп веруючых і выказаць свае адносіны да дэкрэта Савецкай улады аб канфіскацыі царкоўных каштоўнасцей для перадачы іх у фонд Цэнтральнай камісіі дапамогі галадаючым.

Высветлілася, што прадстаўнікі праваслаўнага духавенства, іудзейскай і лютэранскай цэркваў, кіруючыся гуманнымі прынцыпамі, не пярэчылі супраць канфіскацыі царкоўных каштоўнасцей, пры ўмове, што

ЁСЦЬ ПЫТАННЕ!

Матэматыка, замежная мова і жаночыя мазгі

"Гавораць, што ў жанчыны, маўляў, мазгі курыныя. А калі сур'ёзна, як суадносяцца па вазе мужчынскія і жаночыя мазгі?

С.БАЎДЗЕЙ, г.Мазыр".

Мужчынскія мазгі важаць на 200 грамаў больш, чым жаночыя, што складае каля 13 працэнтаў іх вагі. Сфера дзейнасці мужчын — матэматыка і тэхніка. На дванаццаць выдатных матэматыкаў прыходзіцца толькі адна дзяўчына. Затое дзяўчынкі пачынаюць раней гаварыць і хутчэй засвойваюць замежныя мовы.

"Зорная" шпага?

"Ці праўда, што шпага героя Паўднёвай Амерыкі Балівара была зроблена з метэарыту?

А.МІНАЕЎ, г.Гомель".

Як вядома, гарачай апрацоўцы метэарытнае жалеза амаль не паддаецца: перашкаджае прымесь нікелю, якая і адрознівае "метал нябёсаў". Тым не менш, некаторыя народы ў старажытнасці выкарыстоўвалі метал-камень, злёгку апрацаваўшы халоднай коўкай. І тым не менш існуе зброя з метэарытаў. Найбольш старажытная рэч — кінжал з залатой ручкай, што знойдзены пры раскопках шумерскага горада Ура ў Месапатаміі. Зроблены ён быў прыкладна ў 3100 годзе да нашай эры. Індыйскі ўладар Джэхалгір (XVII ст.) меў дзве шаблі і наканечнік пікі з метэарытнага жалеза. Уладальнікам унікальнай шпагі быў не толькі Балівар, але і Аляксандр І.

Будавацца трэба адразу

"Вясной мінулага года мне выдзелілі зямельны ўчастак. Але так атрымалася, што я яго да гэтага часу не апрацаваў. І вось нядаўна праўленне кааператыва пазбавіла мяне ўчастка. Ці законна гэта?

С.ІЛЬЮШЫН, г.Слонім".

Пазбавіўшы вас права на ўладаранне зямельным участкам, праўленне кааператыва закон не парушыла. У 35-м артыкуле Кодэкса Беларусі аб зямлі гаворыцца, што ў выпадку невыкарыстання на працягу аднаго года зямельнага ўчастка, прадастаўленага для сельскагаспадарчай вытворчасці, і двух год — для несельскагаспадарчых мэт, уладальніка могуць пазбавіць права ўладання і права карыстання ўсім зямельным участкам.

Да маршала пакуль не дажыла

"Цікава, якое ва Узброеных Сілах Беларусі вышэйшае афіцэрскае званне і кім яно прысвойваецца?

С.КІДЫШ, г.Баранавічы".

Адпаведна з Палажэннем аб праходжанні ваеннай службы афіцэрскім саставам Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь, вышэйшым афіцэрскім званнем у беларускай арміі з'яўляецца генерал-палкоўнік. Яно, як і іншыя генеральскія званні, прысвойваецца Саветам Міністраў рэспублікі. Воінскія званні малодшага і старшага афіцэрскага саставу (ад малодшага лейтэнанта да палкоўніка) прысвойваюцца міністрам абароны.

Фондавая біржа — не таварная

"Раскажыце, калі ласка, што такое фондавая біржа і хто можа ўдзельнічаць у яе таргах.

Я.САМОЙЛАЎ, г.Віцебск".

Фондавая біржа не з'яўляецца дзяржаўнай установай. Гэта самакіруючая асацыяцыя са сваімі правіламі і саветам упраўляючых. Ніхто проста так не можа ўдзельнічаць у таргах на біржы, калі ён не зарэгістраваны ў якасці яе члена. Людзі "збоку", якія не з'яўляюцца членамі біржы, могуць ажыццяўляць на ёй здзелкі толькі праз тых, хто мае членства. Такімі членамі біржы з'яўляюцца кампаніі, якія называюцца брокерамі (брокерскімі фірмамі) і дылерамі. Гэтыя кампаніі функцыяніруюць на біржы праз сваіх прадстаўнікоў. Яны і рэгулююць усе аперацыі з акцыямі.

У кожнай краіне фондавая біржа арганізавана як сістэма з некалькімі рэгіянальнымі аддзяленнямі. Фондавыя біржы адрозніваюцца ад таварных тым, што тут прадметам куплі і продажу выступаюць каштоўныя паперы (акцыі, аблігацыі і г.д.), а не тавары, такія, як нафта ці цукар, што маюць месца на таварных біржах.

Рубрыку вядзе Святлана КУЛІКОВА, тэл. 68-29-26

ЭСТЭТЫЧНАЯ СТУДЫЯ

Усё жыццё — тэатр

На першы погляд гэтыя два чалавекі такія ж звычайныя, як і іншыя. Нарадзіліся, вучыліся, потым раптам — каханне з яго паслядоўным крокам — шлюбам, нараджэнне дзіцяці, праца... Валянціна Пятроўна і Валянцін Пятровіч. Так здарылася, што яны заўсёды разам з таго моманту, як паглядзелі адзін аднаму ў вочы. Усё ў іх адзінае, усё робіцца разам, нават імя і імя па бацьку аднолькавыя. А самае галоўнае: яны разам улюбёныя ў тэатр з малых гадоў, разам не ўяўляюць свайго жыцця без яго, разам дыхаюць яго паветрам і разам у ім працуюць.

Абодва паступілі ў свой час вучыцца ў Беларускі дзяржаўны тэатральна-мастацкі інстытут (цяпер Акадэмія мастацтваў). Скончылі вучобу. Як два рэжысёры пачалі сваю працу і адпрацавалі ўжо 19 гадоў.

Тэатр для Нагорных — вялікае, ні з чым не параўнальнае захапленне. Народны тэатр "Пілігрым", дзе працуе рэжысёрам Валянцін Пятровіч Нагорны, і дзіцячы тэатр-студыя "Гармонія", які стварыла "другая палавіна" Валянціна — Валянціна Пятроўна Нагорная. Амаль адначасова ў іх адбыліся прэм'еры: п'еса Г.Ібсена "Прывіды" і Ліўшыца і Качанава "Таямнічы гіпапатам".

Гавораць, што глядач заўсёды мае рацыю, нават калі яго няма. На спектаклях Нагорных уся глядзельная зала заўсёды запоўнена. Цікава назіраць за дзіцячымі тварамі, калі ідзе ўвогуле бясхітрасная п'еса. Разам з паводзінамі акцёраў хутка мяняюцца дзіцячыя твары. Юныя гледачы разам з героямі і суперажываюць і радуюцца.

Выканаўцамі роляў выступаюць не толькі прафесійныя артысты, але і аматары, якія, паводле слоў Валянціны Пятроўны, былі знойдзены ў аўтобусе.

Афармленнем сцэны і рэквізітам частак прыходзілася займацца самім. У Валянціна Пятровіча ёсць і яшчэ адно захапленне — разьба па дрэве. І ён сам зрабіў такую-сякую мэблю для тэатра.

Як цудоўна, што сёння ёсць людзі, якія даюць нам магчымасць "адарвацца" ад штодзённай мітусні і дакрануцца да прыгожага!

Вольга КАСЦЮКЕВІЧ, студэнтка журфака БДУ імя Скарыны.

МАРАЛЬНЫ КОДЭКС

Бедная Жанна

☐ Вера ШЧЭЦІНА, "ЧЗ"

На Жанну немагчыма не звярнуць увагу. Нібыта худзенькае бусляня, тупае яна ў пацёртых ботах і шырачэзнай балонневай куртцы, што даўно страціла свой колер, па двары. У яе заплаканыя чырвоныя вочы і незагойны вогнік на вуснах. Жанна — пяцігадовая дачушка вядомай у нашым двары жанчыны. Вядомай сваёй цягай да спіртнога. Цягай празмернай, бо больш-менш выпіваюць амаль усе былыя жыхары прыгарадных вёсак, што нядаўна сталі ўручанцамі-мінчанамі. Прычым зусім няслаба "закладваюць за каўнер" і многія прадстаўніцы слабага полу. Але Вольга ў гэтай галіне бясспрэчны лідэр. Калісьці ў яе была сям'я. Самавіты муж, трое дзетак. Але жонку са штодзённа ачмуранымі мазгамі прыстойнаму чалавеку выцерпець побач немагчыма. Распалася тая сям'я, дзеткі засталіся з бацькам. Некалькі гадоў пасля скасавання шлюбу Вольга вяла звыклы спосаб жыцця. Жыла ў родных у вёсцы. Неўзабаве нарадзіла дзяўчынку. Калі атрымала кватэру ў горадзе, здавалася, што зможа яна перайначыць сваё жыццё. Пайшла працаваць прыбіральшчыцай у школу, стала ахайнай, пацішэла... Толькі нездарма алкагалізм называюць страшным злом. Вельмі складана вырвацца з яго павуціння. Куды прасцей: налíў чарку, другую і адразу ўсе праблемы знікаюць. Ды іх і няма ў алкаголікаў, акрамя адной, якая непазбежна паўстае перад кожным: дзе ўзяць грошай на чарговую выпіўку. Сутыкнулася з ёй і Вольга, калі прыбіўся да яе берага, як пішуць у міліцэйскіх паведамленнях, "прадстаўнік каўказскай нацыянальнасці". Махмудам ахрысцілі яго бабулькі. Вельмі хутка гэты залётны арол стаў "духоўным бацькам" мясцовых выпівак. Не паспеюць людзі добрыя прачнуцца, а Махмуд ужо стаіць ля пад'езда. Аднаму свісне, другому кіўне — вось кампанія і сабралася. І гэтак цэлы дзень...

Разам з гаспадыняй Махмуд распрадаў што было ў кватэры. Нават шыбы пайшлі за бутэльку. Засланілі акно фанерай, завесілі пакрывалам і працягваюць гуляць-весяліцца. Толькі зрэдку высунецца ў чорны праём чорная галава і клікне: "Жанна, іды сюда". Гэты воклік абавязковы для выканання, нібы каманда. Аднойчы я спытала: "Што ты ела сёння на сняданак?" — "Кашу, — адказала дзяўчынка. І, апярэдзіўшы маю цікаўнасць, дадала: — І на абед таксама...".

А неяк я ўбачыла такое, што скаланула да глыбіні душы. З пад'езда вынеслі абмяклае цельца Жанны. Тут жа пад'ехала "хуткая дапамога" і, уключыўшы мігалкі, паімчала па вуліцы. Я падумала, што здарылася самае горшае, але праз некалькі дзён яна зноў з'явілася ў двары. І расказала цікаўным, што ж адбылося. Вось гэты страшны аповед: "Я прыйшла дадому і дзядзя сказаў "Жанна, выпі гарэлкі". Я сказала: "Не". Ён зноў прымушаў мяне. Тады я ўдарыла яго па мордзе. А ён зноў сказаў: "Пі". Я знайшла і выпіла таблеткі". Пасля гэтага здарэння па двары папаўзлі чуткі, што ў кватэры на сёмым паверсе адбываецца штосьці жудаснае. Народ цяпер дасведчаны, ды й публікацый аб глумленні з дзяцей хапае. Але што самае дзіўнае, усё абмяжоўваецца толькі спачуваннем ды абсмактваннем новых звестак. Дапамагчы дзяўчынцы вырвацца з пекла ні ў кога і думкі не ўзнікае. Маўляў, справа гэта сямейная — самі разбяруцца.

Пасля падняцця цэн на гарэлку разборкі на сёмым паверсе сталі асабліва частымі. Вольга раз-пораз з'яўляецца з "ліхтарамі" пад вачыма, а дзяўчо стала зусім беспрытульным. Вось ужо сапраўды пітушчыя дапамогуць дзецям... Нядаўна вокны навакольных дамоў скалануліся ад дзіцячага крыку: "Я не пайду дамоў. Я не хачу". Жанна апоўначы сядзела ў кустах і крычала, крычала. І страшная залева не магла заглушыць яе голас.

* * *

Усе мы родам з дзяцінства. Гэта выказванне стала ўжо банальным. У адносінах да дзяўчынкі Жанны яно мае прамы, злавесны сэнс. Няўжо ніхто не выратуе яе? Пра яе пакуты ведае інспектар па апецы Першамайскага райаддзела адукацыі Галіна Іванаўна Фірсава. Яе думка адназначная: трэба пазбаўляць Вольгу бацькоўскіх правоў і забіраць дзяўчынку. Пакуль яшчэ не позна...

ЗАМАЛЁЎКІ З НАТУРЫ

Лепшыя лекі

Неяк давялося мне ў бальніцы ляжаць у хірургічным аддзяленні. Многа нас, хворых, там было. Аднойчы мы пайшлі ў сталовую абедаць. Бачым, за сталом сядзіць новая хворая, старэнькая бабуля. Сядзіць і прыязна, цікаўна на нас пазірае. Вочы маладжавыя, лагодныя, так і пераскокваюць з аднаго хворага на другога. Потым мы даведаліся, што за ўсе свае восемдзесят тры гады бабулька ўпершыню трапіла ў бальніцу, і ёй усё тут незнаёмае, новае.

Падышла медсястра, пытаецца ў яе:

— У вас, бабулька, які стол?

Тая глядзіць здзіўлена:

— Той, за якім сяджу.

Сястра ўдакладняе:

— Які вам стол урач прапісаў: пяты, дзесяты ці агульны?

— Адкуль я, рыбачка, ведаю, — весела і мякка адказала бабулька. — Не лічыла я гэтыя сталы. Вось села і сяджу.

— Зразумела, — засмяялася медсястра, — вам суп не пашкодзіць на здароўе?

— Не. Налівай поўную талерку. І яшчэ, калі з'ем, прынясі.

На другі дзень пасля вячэры мы сабраліся ля тэлевізара. І бабулька прыклыпала да нас кіно паглядзець. І тут на калідоры паказаўся ўрач. Не наш, а з"хуткай дапамогі". Убачыў бабульку, спыніўся:

— Дзень добры! Вы мяне не пазналі? Гэта ж я да вас прыязджаў халадзільнік лячыць.

І яны зарагаталі. А потым і нам смешнае расказалі. Паслала, значыцца, бабуля свайго дзядка выклікаць па тэлефоне майстра — халадзільнік сапсаваўся. А дзед, пакуль ішоў, забыўся нумар тэлефона і выклікаў "хуткую дапамогу". Прыехалі шпарка. Доктар пытае:

— Дзе хворы?

Бабуля павяла яго на кухню, паказала халадзільнік. Вярнуўся з вуліцы і дзед. Усе ўтраіх пазіраюць адзін на аднаго і нічога не могуць зразумець. Ну, а потым разабраліся, што да чаго, рассмяяліся.

Пасмяяліся ад душы і мы.

І трэба ж , пачалі хутчэй выздараўліваць, а потым і зусім нас з бальніцы выпісалі. Ці не дапамагла нам сваімі жартамі і ласкавымі вачамі гэтая бабуля?

Вышэйшая паза

Старшыня райвыканкама Чорны Сямён Іванавіч — каржакаваты чалавек сярэдніх гадоў з бліскучай, нібы змазанай тлушчам лысінай — вылазіць з "Волгі" перад праўленнем калгаса. Каля ганка сабраліся калгаснікі.

— Чаму збіліся ў гурт, як авечкі? — пытае ён весела.

— Сабраліся па прычыне сумнення, — адказвае дзед. На ім быў накінуты на голае цела кажух, а ногі ўсунуты ў валёнкі, хоць на дварэ і стаяў цёплы дзень.

— Чаму так апрануўся? — пытае ў яго Чорны. — Да зімы падрыхтаваўся? Дык яна ж яшчэ далёка.

— Гэта яго калатун схапіў. Хвалюецца і баіцца, каб кажух не адабралі. Кажуць, мы пераходзім у другую пазу.

— Не пазу, а фазу, — паправіў прамоўца Чорны. — Эх вы, грамацеі.

— Дык для вас яна фаза, а для нас паз, — загудзеў бас з гурту. — Грошы нашыя калгасныя куды пайшлі? У паз?

— Грошы вашыя ў банку.

— Былі, а цяпер сплылі... Дзесяць мільёнаў...

— Лёгка сказаць.

— А я кажу — паклалі іх у паз, — сцвярджае той жа нізкі голас, — прыкарманілі.

— Цёмны вы народ. Вы ж былі калгасам, а цяпер сталі саўгасам, дзяржаўным сектарам. Гэта і ёсць вышэйшая фаза развіцця. Дзяржава забірае вашыя грошы.

— А як з пенсіяй будзе?

— Папрацуйце на дзяржаву ў новай фазе, тады і аб пенсіі падумаем.

— Дык вы нам пазу замянілі, а грошы нашыя адабралі. Гэта што значыць? — спытаў бас.

— Значыць, што трэба працаваць больш, бо вы цяпер дзяржаўныя, а не калгасныя людзі. Вось і ўвесь закон, — растлумачыў старшыня райвыканкама.

— А калі мы працаваць не будзем у саўгасе? Што тады?

— Прымусім.

Дзед у кажусе ўсміхнуўся:

— Нездарма вас Чорным назвалі, таварыш начальнік. Дазвольце мне задаць вам адно пытанне?

— Ну?

— Чаму ў Амерыцы белыя абдзіраюць чорных, а ў нас наадварот.

— Вось вы куды загнулі? — Чорны абвёў гурт цяжкім позіркам і дадаў: — Ну што ж... Я магу і выбеліць вас. Жадаючыя, заходзьце ў праўленне. Там і пагамонім.

Гурт пачаў разыходзіцца.

Мікола КАПЫЛОВІЧ.

ЧЗ

НА РАЗВІТАННЕ — АПОШНІ ПАРАД

У чацвер Берлін праводзіў войскі Англіі, ЗША і Францыі, якія знаходзіліся з часу заканчэння вайны ў сталіцы Германіі.

На святочную цырымонію провадаў прыехалі прэм'ер-міністр Вялікабрытаніі Джон Мэйджар, дзяржсакратар ЗША Уорэн Крыстафер і французскі міністр Франсуа Ліатар. Парад прайшоў ля Брандэнбургскіх варот, якія былі на працягу чатырох дзесяцігоддзяў сімвалам падзелу германскага народа.

Сярод гледачоў былі таксама і пратэстанты, якія лічаць, што вывад саюзных войск азначае пачатак адраджэння нямецкага мілітарызму.

НА ГАЛАНДСКІХ ВЫШЫНЯХ — БЕЗ ПЕРАМЕН

Урад Сірыі адхіліў прапанову дзяржавы, згодна з якой Ізраіль быў гатоў вывесці свае войскі з акупіраваных Галандскіх вышынь у абмен на падпісанне мірнага дагавора з Сірыяй.

МУЗЫКАНТЫ — ЗА СВАБОДУ СЛОВА

Рок група "Аэрасміт" збіраецца даць спецыяльны канцэрт, усе сродкі ад якога пойдуць на кампанію па выбару сенатара Эдварда Кенэдзі на новы тэрмін.

Як заявілі музыканты, ім імпануюць яго адносіны да свабоды слова. Канцэрт будзе дадзены ў прыватным доме, месцазнаходжанне якога трымаецца ў сакрэце. Білет на гэты канцэрт будзе каштаваць 500 даляраў, гледачы будуць прыходзіць па запрашэннях.

НЕПАКОРНАЯ ЎДАВА

Вядомая спявачка Кортні Лаў, удава Курта Кобейна, знаходзіцца цяпер пад жорсткім прэсам паклоннікаў яе мужа. Яны абвінавачваюць яе ў тым, што яна недастаткова перажывала смерць свайго мужа.

Сама ж спявачка заявіла, што ад яе чакаюць, каб яна ледзь ці не на працягу 5 гадоў аплаквала свайго мужа. Але яна не збіраецца гэтага рабіць, таму што ў яе ёсць работа і дзіця, за якое яна нясе адказнасць.

АКЦЁР РАЗГАДАЕ ФЕНОМЕН

Вядомы амерыканскі акцёр Тэд Дэнсан сыграе ролю даследчыка, які займаецца разгадкай феномена лох-нескай пачвары.

Паводле сцэнарыя, ён закахаўся ў дачку мясцовага тракцірштчыка і ўсё заканчваецца радасным хэпі-эндам. Ролю яго каханай сыграе Джолі Рычардсан.

КОЖНЫ ГОД — ПА АВАРЫІ?

У ЗША разбіўся самалёт кампаніі Ю.С.Эйр Боінг-737, які выконваў рэйс з Чыкага ў Вест-Палм-Біч. Трагедыя адбылася ў невялікім мястэчку за 30 км на паўночны ўсход ад г.Пітсбурга ў Пенсільваніі.

Усе 131 пасажыр загінулі. Згодна з першым паведамленнем, наземныя службы страцілі сувязь з самалётам, калі той знаходзіўся на вышыні 2000 метраў. Кампетэнтныя органы цяпер спрабуюць устанавіць прычыну катастрофы. За пяць апошніх гадоў гэта кампанія страціла 5 самалётаў.

ЗАКРЫТЫ ГРАНІЦЫ — ДЛЯ ЗЛАЧЫНЦАЎ

Грэцыя закрыла ўсе граніцы з Албаніяй. Ні адзін чалавек не мае права перасячы граніцу Грэцыі, нават калі ёсць загранпашпарт і віза.

Грэчаскае консульства замарозіла ўсе візы. Асноўнай прычынай з'яўляецца павелічэнне злачыннасці ў Грэцыі албанскімі грамадзянамі, а таксама рост шпіянажу.

з гісторыі Беларусі

ЦАРКВУ

яны сапраўды будуць выкарыстаны для аказання дапамогі галадаючым.

Ксёндз Васілеўскі адзначыў, што каталіцкае духавенства і веруючыя будуць глядзець на канфіскацыю з касцёлаў каштоўнасцей як на насілле, бо каталіцкая царква як у дагматычных, так і ў маёмасных адносінах поўнасцю падпарадкоўваецца Рымскаму Папе.

Кіраўніцтва рэспублікі праігнаравала гэтую заяву і абавязала ўсе выканкамы павятовых Саветаў Беларусі ў найкарацейшыя тэрміны неадкладна ўзяцца за канфіскацыю царкоўных каштоўнасцей.

22 сакавіка 1922 г. разасланая на месцы інструкцыя прадпісвала: "...у выпадках, калі ад груп веруючых будуць паступаць калектыўныя заяўкі аб пакіданні тых ці іншых каштоўных рэчаў, якія маюць для веруючых асаблівае рэлігійнае значэнне, дазваляецца дапускаць замену падляжачых канфіскацыі прадметаў па вазе раўнацэнным металам. Калі рэч з срэбра ці золата, якая падлягае канфіскацыі, важыць тры фунта, то яна можа быць памяняная той жа колькасцю метала срэбра ці золата". Канфіскацыя царкоўных каштоўнасцей пачалася 16 красавіка 1922 г. У першую чаргу канфіскоўвалі каштоўнасці з яўрэйскіх сінагог. У Мінску іх налічвалася 56. На працягу чатырох дзён гэта работа была завершана. Наркамфінбел атрымаў: срэбра — 1 пуд 36 фунтаў 83 залатнікі і 50 долей.

26 красавіка пачалася канфіскацыя каштоўнасцей з праваслаўных цэркваў Мінска. Гэта аперацыя заняла тры дні (26—28 красавіка). За гэты час з 8 цэркваў канфіскавана: золата — адзін залатнік 28 долей; срэбра — 4 пуды 5 фунтаў 55 залатнікоў і 51 доля; брыльянтаў — 21 штука вагой 2 29/32 карата; жэмчугу — 12 залатнікоў.

Поўным ходам ішла канфіскацыя царкоўнай маёмасці і ў іншых гарадах і вёсках рэспублікі. На тэрыторыі Беларусі ў гэты час налічваліся 2262 малітоўныя дамы ўсіх культаў, у тым ліку цэркваў — 1445, сінагог — 704, касцёлаў і капліц — 113 (паводле некаторых звестак, — 140). Не абыходзілася і без супраціўлення. Сяляне Слуцкага павета адмоўна сустрэлі загады ўлад.

Мелі месца выпадкі парушэння грамадскага парадку. Напрыклад, 23 красавіка 1922 г. на імя Старшыні Саўнаркама БССР А.Р.Чарвякова была паслана тэрміновая тэлеграма наступнага зместу: "У Буйновіцкай воласці Мазырскага павета ўзбударажаны свяшчэннікам натоўп не пушчаў для канфіскацыі каштоўнасцей членаў камісіі, нават збіў. Камісія звярнулася ў Мінск з запытам: "Тэрмінова паведаміце, як быць".

Адказ быў адназначным: "Святара тэрмінова арыштаваць і даставіць у Мінск для перадачы суду... Выканаць адабранне. Чарвякоў, 23 красавіка 1922 г.".

Не пагадзіліся з уладамі каталіцкае духавенства і вернікі.

На катэгарычнае патрабаванне да прадстаўнікоў каталіцкага духавенства перадаць ключы ад Мінскага Кафедральнага касцёла членам камісіі і прысутнічаць пры экспрапрыяцыі каштоўнай маёмасці касцёлаў, ксяндзы рашуча адмовіліся. Канфлікт быў "уладжаны" органамі ГПУ БССР. Па просьбе камісіі "ахоўнікі рэвалюцыйнай законнасці" зрабілі дазнанне, выявіўшы вінаватых, і прыцягнулі іх да судовай адказнасці. Ксяндзы Васілеўскі, Лісоўскі і Тамашэўскі, а таксама 10 грамадзян, прадстаўнікоў групы веруючых католікаў, за агітацыю супраць канфіскацыі каштоўнасцей, адмову ад удзелу ў рабоце камісіі, нявыдачу ключоў ад касцёлаў былі арыштаваны і перададзены ў рукі "правасуддзя". Хутка было апублікавана паведамленне ГПУ БССР пра тое, што пасля праведзенага расследавання высветлілася не толькі злоснае процідзеянне ксяндзоў, але і вызначана іх контррэвалюцыйная работа. "Пільныя" змагары за бяспеку пралетарскай дзяржавы пры вобыску на кватэрах ксяндзоў выявілі архіў саюза хрысціянскіх дэмакратаў. Ліст ахвяраванняў Польскай арганізацыі вайсковай на карысць контррэвалюцыі, контррэвалюцыйныя заклікі архіепіскапа Зігмунда і іншыя дакументы, якія даказвалі, што дзейнасць мінскіх ксяндзоў распаўсюджвалася за межы Беларусі.

Намеснік старшыні Цэнтральнай беларускай камісіі па канфіскацыі царкоўных каштоўнасцей 13 мая 1922 г. паведаміў грамадскасці, што "ў бліжэйшыя дні вінаватыя ў спробе сарваць справу Дапамогі галадаючым Паволжа і за контррэвалюцыйную дзейнасць прадстануць перад судом Рэўтрыбунала.

Супраціўленне каталіцкага духавенства і веруючых у Мінску было зламана, а ў паветах адкрыта супрацьдзейнічаць органам дзяржаўнай улады яны не рашаліся. Гэта тлумачылася ўзмоцненай прапагандай і агітацыяй, а таксама лаяльным становішчам адносна дэкрэта з боку аўтарытэтных прадстаўнікоў праваслаўнага, іудзейскага і лютэранскага духавенства. Кіруючыся гуманнымі, агульначалавечымі прынцыпамі міласэрнасці і спачування, яны заклікалі веруючых выканаць свой доўг і аказаць дапамогу галадаючым.

Вось вытрымка са звароту да веруючых Епіскапа Мінскага і Тураўскага Мелхіседзека ад 11 красавіка 1922 г.: "Пры правядзенні ў жыццё ўрадавага дэкрэта аб адабранні каштоўнасцей царкоўных, два апасенні могуць хваляваць сумленне веруючых: 1) па якому прызначэнню пойдуць гэтыя каштоўнасці і 2) ці можна іх аддаць на такую справу па законах Царквы?

Першая апаска адмятаецца ўрачыстым перакананнем улады, што царкоўныя каштоўнасці будуць накіраваны выключна на барацьбу з голадам. Другая — арусім духам веры нашай, канонамі царкоўнымі і гістарычнымі прыкладамі хрысціянскай царквы".

Звароты і заклікі .... не толькі публікаваліся ў газетах, але і друкаваліся ў выглядзе лістовак, якія шырока распаўсюджваліся сярод веруючых.

Відаць, Епіскап Мінскі і Тураўскі (хутка сасланы бальшавікамі ў далёкую Сібір) не ведаў пра сакрэтны допіс...

Далей работа па канфіскацыі царкоўных каштоўнасцей у рэспубліцы рухалася па намечанаму плану і ў вызначаны тэрмін.

Каштоўная маёмасць храмаў рэквізавалася, пра што сведчыць зводка ад 26 мая 1922 года аб царкоўных каштоўнасцях, адабраных на тэрыторыі Беларусі і здадзеных у Наркамфінбел.

Губернская камісія:

касцёлы:

срэбра — 3 пуды 30 фунтаў 15 залатнікоў 78 долей,

золата — 6 залатнікоў 87 долей,

медзі ў манетах — 28 фунтаў 8 залатнікоў;

цэрквы:

срэбра — 4 пуды 21 фунт 33 залатнікі 71 доля,

золата — 1 залатнік 28 долей,

брыльянтаў — 21 штука вагой 2 29/32 караты,

жэмчугу — 12 залатнікоў;

сінагогі:

срэбра — 1 пуд 36 фунтаў 88 залатнікоў 50 долей.

Павятовыя камісіі:

Бабруйская:

срэбра — 22 фунты 64 залатнікі,

брыльянтаў — 24 штукі вагой 2 караты, аметыстаў — 13, рубінаў — 10, бірузы — 12, хрызалітаў — 11, сапфіраў — 5.

Мазырская:

срэбра — 2 пуды 2 фунты 13 залатнікоў,

золата — 1 залатнік 24 долі.

Слуцкая:

срэбра — 2 пуды 27 фунтаў 41 залатнік.

Ігуменская:

срэбра — 27 фунтаў 77 залатнікоў 39 долей.

Барысаўская:

срэбра — 2 пуды 46 залатнікоў 67 долей.

Мінская:

срэбра — 1 пуд 37 фунтаў 83 залатнікі 56 долей,

медзі ў манетах — 5 фунтаў 19 залатнікоў 54 долі.

Канфіскаваныя каштоўнасці адсылаліся ў сейфы Наркамфінбела, а потым перапраўляліся ў цэнтр, у Дзяржаўнае сховішча.

Адзін з этапаў барацьбы Савецкай дзяржавы супраць царквы завяршыўся "паспяхова". Царква была пазбаўлена зямельнай уласнасці, грашовых капіталаў і фондаў, каштоўнай царкоўнай маёмасці, якія былі ператвораны ў дзяржаўную ўласнасць.

Рубрыку вядзе Мікола КУЗНЯЦОЎ, доктар гістарычных навук, прафесар кафедры паліталогіі

ІНФА-КРЫМ

Трагедыя пад Слуцкам

Прызваны вясной гэтага года ў рады Узброеных Сіл радавы Віталь Нямера арыенціраm у службе выбраў не патрабаванні прысягі і статутныя нормы, а законы злачыннага свету.

Як паведамілі БЕЛІНФАРМу ў прэс-цэнтры Міністэрства абароны Беларусі, гэты салдат з першых дзён свавольнічаў, груба парушаў воінскую дысцыпліну. Пасля прыбыцця ў адно з падраздзяленняў Слуцкага гарнізона, выкарыстаў назначэнне яго ў састаў каравула і пакінуў пост са зброяй і боепрыпасамі. Адбылося гэта ў 15 гадзін 5 верасня. А ў 18.15 здарылася трагедыя: вырашыўшы завалодаць аўтамабілем, В.Нямера выстраламі з аўтамата забіў двух грамадзян горада Слуцка. Пераапрануўшыся ў цывільнае адзенне і разабраўшы аўтамат, забойца ўцёк з месца злачынства. Дзякуючы аператыўна прынятым мерам ён быў затрыманы ў 19.15.

Па гэтаму здарэнню ўзбуджана крымінальная справа. Вядзецца следства.

БЕЛІНФАРМ.

Так і не прачнуліся

Два маладзечанскія рыбакі прыехалі парыбачыць на Нарач. Вуды вырашылі разматваць на золку, а спаць залеглі ў "Жыгулях", якія стаялі на крутым беразе.

Ці то ў машыны адпусцілі тармазы, ці то надта ж быў круты тут бераг, але здарылася непрадбачанае: "Жыгулі" разам з соннымі рыбакамі спаўзлі ў ваду. Знайшлі рыбакоў на дне возера толькі праз двое сутак.

Радзільны дом у электрычцы

Стала мамай у вагоне электрычкі, якая ішла з Маладзечна ў Мінск, 28-гадовая жыхарка Мінска.

Маму з дачкой высадзілі на станцыі "Беларусь". Адсюль "хуткая дапамога" адвезла іх у раддом.

Не разлічыла сіл

"Абясшкодзіла" сямейным ложкам свайго мужа жыхарка Маладзечна.

Яна прымала дома сваю радню, якой п'яны гаспадар дома пачаў пагражаць нажом. Жанчына заступілася, прыціснуўшы мужа металічным ложкам да сцяны. Але, мабыць, не разлічыла свае сілы: муж быў задушаны насмерць.

З-за дзіркі — у турму

Жыхар Маладзечна ўкраў у магазіне 5 мяшкоў цукру, 5 скрынак гарэлкі, 2 скрынкі масла, цыгарэты.

А папаўся з-за... дзіркі. Калі ён перавозіў украдзенае дамоў, разарваўся адзін мех, і цукровы ручаёк прывёў міліцыю ў кватэру злодзея.

Мікола КАПЫЛОВІЧ.

ЦЁМНЫ БОК МЕСЯЦА

(Працяг. Пачатак у выпусках ад 16.08, 25.08.)

Ведзьмы

Галоўны і агульнавядомы занятак кожнай паважаючай сябе ведзьмы — збіраць травы, здабываць розныя дзіўныя рэчы і рэчывы, варыць зёлкі, рыхтаваць прылады для чараўніцтва.

На Беларусі асабліва каштоўнымі для вядзьмарства лічыліся каціная пячонка і ліcіцына сэрца (між іншым, апошнім лячылі хранічны алкагалізм. Сэрца высушвалі, таўклі на парашок, настойвалі на гарэлцы і давалі п'яніцам). Вываранае з гэтых вантробаў вадкасць давала ведзьме маладосць і чароўную прыгажосць або надавала незвычайную прывабнасць, неадольную для смяротных бедалаг. Выпіваючы чароўны настой, ведзьма рабілася лёгкаю як пух, магла лятаць па паветры. Куды? Вядома ж, на гулянкі ці шабасы. Менавіта так яна атрымлівала з рук Сатаны д'ябальскія прылады, так сыходзілася з палюбоўнікамі-ведзьмарамі, каб доўжыць і пладзіць існаванне нячыстай сілы.

ЦБМ пісаў ужо пра вядзьмарскія "спецыяльнасці": рабіць заломы, адбіраць малако ў кароў. Ведзьмы таксама могуць сурочыць цяжарных, выкрадаць немаўлят (для чорнай імшы) і іншае. Вось паказанні адной "паважанай жанчыны", якую сурочыла ведзьма ў г.Інсбрук (мы зноў цытуем славуты "Молат ведзьмаў"): "У той час, калі я служыла ў аднаго гаспадара, жонка яго стала скардзіцца на моцны галаўны боль. Да яе прыходзіла знахарка і лячыла з дапамогаю замоў і іншых падобных сродкаў. Назіраючы за яе ўчынкамі, я заўважыла, што вада, якую паліла знахарка на талерку, насуперак сваім натуральным уласцівасцям, паднімалася ўверх і пералівалася ў другую пасудзіну. Мяркуючы, што ад гэтых учынкаў галаўны боль гаспадыні не сцішыцца, я рэзка сказала ведзьме: "Не ведаю, што вы тут вытвараеце. Гэта нейкія прымхлівыя недарэчнасці, якія вы робіце для вашага ж узбагачэння". Адразу ж ведзьма запярэчыла мне: "Праз тры дні ты даведаешся, дурасць гэта ці не". На трэці дзень, раніцой, маё цела раптоўна ахапіў страшэнны боль, які спачатку праявіўся ўнутры. Не было ні аднаго месца на целе, якое б не пакутавала ад мацнейшых колікаў. Потым мне здалося, быццам гарачае вуголле высыпалася на галаву — такім невыносным быў боль. Усё маё цела з галавы да ног пакрылася прышчамі, напоўненымі гноем. У такім стане я праляжала тры дні, плачучы і жадаючы сабе смерці. На чацвёрты дзень гаспадар прапанаваў мне пайсці ў кароўнік. Ён ішоў наперадзе, я — за ім. Калі мы падышлі, ён паказаў мне на кавалак белай тканіны на варотах і параіў: "Паспрабуй зняць яе. Можа, табе стане лепш". Я ледзь дацягнулася да тканіны і зняла яе. "Разгарні яе, — сказаў гаспадар, — і паглядзі ўважліва, што там унутры". Я разгарнула хусцінку і ўбачыла там белае зерне, падобнае па выгляду да прышчоў, насенне і стручкі, якія заўсёды ў мяне выклікалі агіду. Там жа я знайшла змяіныя і іншыя косці. Калі я, у здзіўленні, спытала ў гаспадара, што з гэтым рабіць, ён загадаў мне кінуць гэта ў агонь. Я зрабіла так, як ён сказаў. І ў тое ж імгненне былое здароўе вярнулася да мяне".

Канец гэтай гісторыі зусім дэтэктыўны. Напрыканцы ведзьмай аказалася не знахарка, а... гаспадыня дзяўчыны. За што і была пакарана.

А вось іншы "рэцэпт" з арсенала чараўнікоў, на гэты раз нагаворны. Праўда, загадзя трэба сказаць, што ён не падзейнічаў.

Высушаныя і стоўчаныя ў парашок краты, кроў кажаноў, шпанскія мухі і змешанае з чароўнымі зёлкамі віно..: Вось такім пітвом частавала мадам дэ Мантэспан свайго каханка, Людовіка XIV ("караля-сонца"). Але наравісты венценосец не толькі не вярнуўся да сваёй фаварыткі, але і завёў новую пасію — маркізу дэ Фантан. Тады няўрымслівая мадам падрыхтавала для караля атручаны пакет, а для саперніцы — атручаныя пальчаткі... Зрэшты, гэта ўжо іншая гісторыя, і ЦБМ мяркуе давесці яе да чытачоў у наступных выпусках.

Сатаністы

З тэмай ведзьмаў і вядзьмарства непарыўна звязана тэма служэння Д'яблу, гэтак званай "чорнай імшы", якую служаць у сектах сатаністаў.

Прыхільнікі Сатаны, яго ахвярнікі і святары, вядомыя, як і ведзьмы, з часоў сярэднявечча. Гістарычныя летапісы захавалі шматлікія апісанні "чорнай імшы" ў сярэдневяковай Еўропе. Трэба мець на ўвазе, што ў кожнай секце гэтыя страшныя абрады мелі свае асаблівасці. Адзіная ж сутнасць сатанінскіх "дбанняў" у тым, што яны як бы перадражніваюць, пераварочваюць дагары нагамі царкоўныя абрады, тым самым іх адмаўляючы: ружанец чытаюць задам наперад, крыж з распяццем трымаюць уніз галавою, замест хлеба і віна ("цела Хрыстова") прычашчаюцца крывёю і мясам (у тым ліку і чалавечым!).

Вось адзін з такіх абрадаў, які ў сярэдневяковай Францыі атрымаў назву "абедня святога Секарыя". Гісторык піша: "Гасконскія сяляне таксама вераць, што для таго, каб адпомсціць сваім ворагам, злыя людзі часам схіляюць святара адслужыць абедню, якую называюць абедняй святога Секарыя. Ведаюць гэтую абедню вельмі нямногія, і тры чвэрці з іх ні за што на свеце не згадзіліся б яе адслужыць. Толькі нядобры святар наважыцца выканаць гэты агідны абрад, і можаце быць упэўнены, што на страшным судзе ён дорага за гэта заплаціць. Вікарый, епіскап і нават архіепіскап не маюць права адпусціць такі грэх. Толькі аднаму папе рымскаму належыць гэта права. Служыць абедню святога Секарыя можна толькі ў разбуранай і занядбанай царкве, дзе вухкаюць совы, дзе ў прыцемку бясшумна лётаюць кажаны, дзе на пачатак спыняюцца цыганы і дзе пад апаганеным алтаром хаваюцца жабы. Сюды і прыходзіць ноччу нядобры святар са сваёй каханай (прынцыпова важная гэтая прысутнасць на чорнай імшы жанчыны ў адрозненне ад праўдзівых царкоўных абрадаў. — ЦБМ). Роўна ў адзінаццаць гадзін ён пачынае задам наперад мармытаць абедню і канчае яе, як толькі званы злавесна б'юць поўнач. Святару дапамагае яго палюбоўніца. Госція, якую ён благаслаўляе, чорная і мае форму трохвугольніка. Замест таго, каб прычасціцца свянцоным вінам, ён п'е ваду са студні, у якую ўкінута цела нехрышчонага дзіцяці..."

На жаль, звычай пакланення Сатане і нават чалавечых ахвярапрынашэнняў дайшоў і да нашых дзён. У нашай рубрыцы пісалася ўжо пра рытуальныя забойствы ў афрыканскіх краінах. У Еўропе і Амерыцы хапае сектаў, у якіх адбываюцца рытуальныя ахвярапрынашэнні. У свой час усю Амерыку ўразіла рытуальнае забойства, утворанае сектай Мэнсана.

Колькі гадоў назад звесткі аб прыхільніках Сатаны пачалі з'яўляцца і на тэрыторыі СНД. У 1991 годзе адбыўся дзікі выпадак у Чаркаску: школьнікі забілі аднакласніцу і выпілі яе кроў. Вядомае забойства трох манахаў у Опцінай Пустыні нажом, на якім была выбіта "лічба Сатаны" — 666. Як высветлілася потым, школьнікі-забойцы захапляліся акультызмам, а манахаў забіў чалавек псіхічна хворы. І ўсё ж многія царкоўнікі і рэлігійныя дзеячы ўпэўнены ў тым, што сатаністы вядуць супраць іх неаб'яўленую вайну. Яны выступаюць з патрабаваннем уключыць у Крымінальны кодэкс артыкул аб пакаранні за злачынствы, што адбываюцца на рэлігійнай глебе. Прайшла нават інфармацыя, што і ў нас, пад Мінскам, нейкія маладыя людзі адслужылі на могілках сатанінскую імшу , праўда, пакуль што без чалавечых ахвяр.

А вось у нашых суседзяў — у Ліепаі — здарылася нешта сапраўды жахлівае. Там былі забітыя 40-гадовы мужчына і 56-гадовая жанчына. Забойцы — паслядоўнікі секты сатаністаў. На допыце адзін з двух затрыманых у той жа дзень 18-гадовых злачынцаў спакойна заявіў, што з нагоды зробленага ён не адчувае ніякага жалю і больш таго — вельмі шкадуе, што не ўдалося давесці запланаваную акцыю да лагічнага канца, гэта значыць забіць 665 чалавек, затым пакончыць з сабой, пасля чаго, паводле слоў затрыманага, магічная лічба 666 была б рэалізавана, а выканаўца стаў бы верным слугою і партнёрам самога Сатаны.

Узбуджана крымінальная справа — наўмыснае забойства пры абцяжваючых віну абставінах (ад 8 да 15 гадоў або пакаранне смерцю). Хаця затрыманы і запэўніваў, што ён усяго толькі сатаніст-адзіночка, намеснік ліепайскага рэгіянальнага пракурора выказала меркаванне аб існаванні ў Ліепаі секты сатаністаў.

У красавіку 1993 года каля некаторых храмаў гэтага горада з'явіліся лістоўкі "Бог — галоўны падманшчык", "Хопіць абдурваць народ", "Не верце папам", "Няхай жыве сацыяльная роўнасць у грамадстве Люцыпара". Найбольш актыўныя царкоўнікі атрымалі пасланні з пагрозамі. Так што, магчыма, маюць рацыю тыя, хто сцвярджае аб мэтанакіраванай дзейнасці сатанінскага войска супраць царквы ды і чалавецтва наогул.

З гісторыі НЛА

Тое, што адбылося ў чэрвені 1947 года ў пустыні штата Нью-Мексіка, паблізу горада Розуэл, ужо некалькі дзесяцігоддзяў прыцягвае ўвагу спецыялістаў і сродкаў масавай інфармацыі. Многія ўпэўнены, што мела месца "катастрофа з удзелам НЛА". Праграма "Пошук" амерыканскага тэлебачання нядаўна вярнулася да падрабязнасцей гэтай гісторыі.

У тую ноч гук выбухаў разбудзіў гаспадара ранча Біла Брэйзела. Ён сеў на каня, каб паглядзець, ці не здарылася чаго з авечкамі. У полі ён убачыў пакарабачаны дыскападобны апарат дыяметрам 9—10 метраў, а побач з ім... целы чалавекападобных істот. Некаторыя былі яшчэ жывыя. На зямлі валяліся абломкі карабля (як аказалася потым, яны не гарэлі, не гнуліся, іх нельга было разрэзаць). Брэйзел паведаміў аб здарэнні шэрыфу, які падняў па трывозе гарнізон базы ВПС. Спачатку прадстаўнік базы пацвердзіў прэсе факт катастрофы НЛА, але потым ваенныя пачалі ўсё адмаўляць.

У 1980 годзе ў ЗША выйшла кніга Чарльза Берліца, у якой сцвярджалася, што "розуэльскі аб'ект" быў касмічным апаратам з шасцю іншапланецянамі. Прыводзіліся таксама паказанні фатографа Нікаля фон Папэна, які тайна зрабіў для ваенных больш за сто здымкаў лятаючага аб'екта. Навуковыя цэнтры краіны быццам бы прыступілі да вывучэння абломкаў апарата і целаў загінуўшых іншапланецян. Усе работы былі засакрэчаны. Джэймс Картэр, калі быў кандыдатам у прэзідэнты, абяцаў іх рассакрэціць, але, стаўшы прэзідэнтам, абяцання не выканаў. Амерыканскія ўфолагі сцвярджаюць, што ўлады многіх краін дамовіліся маўчаць аб падобных здарэннях, каб не выклікаць панікі ў насельніцтва. Да таго ж краіна, якая першая наблізіцца да разгадкі НЛА, паставіць сябе ў больш выгаднае ў ваенных адносінах становішча.

Рубрыку склаў і вядзе Вінцук КАВАЛЕНКА.

На лядовай арэне крытага катка ў Мінскім парку імя Горкага завяршыўся кваліфікацыйны адборачны турнір чэмпіянату свету па хакею з шайбай сярод маладзёжных каманд. У гэтых спаборніцтвах прымалі ўдзел разам з беларускай зборнай каманды Славеніі і Казахстана.

У апошнім матчы са зборнай Казахстана хакеісты Беларусі перамаглі з лікам 8:4 і заваявалі права ўдзельнічаць у чэмпіянаце свету ў групе "С".

Фота Генадзя СЯМЁНАВА, БЕЛІНФАРМ.

АЗБУКА ЗДАРОЎЯ

Па здароўе – у "цэнтр здароўя"

Напэўна, многія нашы чытачы ўжо чулі гэтую назву — "Гербалайф". Тэлевізійная рэклама, аб'явы ў газетах, расказы знаёмых і незнаёмых людзей стварылі вакол "Гербалайфа" своеасаблівую ауру незвычайнасці. Між тым, мала хто дакладна ведае, што ж у сапраўднасці хаваецца за ёю. Раскрыць тайну "Гербалайфа" мы папрасілі кандыдата біялагічных навук А.Іванову.

"Гербалайф" — экалагічна чысты аздараўленчы прадукт харчавання вытворчасці вядомай амерыканскай фірмы "Гербалайф інтэрнацыянал", адной з лідэраў у гэтай галіне на сусветным рынку. Сам прадукт складаецца з двух кампанентаў: збалансаванага клеткавага харчавання (кактэйля), у якім утрымліваюцца натуральныя бялкі, мінеральныя рэчывы, вітаміны, а таксама тыбецкіх траў, што ачышчаюць арганізм ад разнастайных шлакаў.

Варта зазначыць, што супрацьпаказанняў пры прымяненні "Гербалайфа" практычна няма, а аздараўленчы эфект праверены 14-гадовай практыкай у розных краінах свету. Міністэрствам аховы здароўя Рэспублікі Беларусь прадукт рэкамендаваны да ўжывання. Яго з карысцю для сябе можа ўжываць кожны чалавек. Але для таго, каб эфект быў сапраўды адчувальны, лепш за ўсё звярнуцца ў міжнародны "Цэнтр здароўя", які фірма "Гербалайф інтэрнацыянал" адкрыла ў Мінску. Тут спецыялісты прапануюць тры канкрэтныя праграмы аздараўлення (у залежнасці ад вагі чалавека): для тых, хто мае залішнюю вагу, для тых, хто, наадварот, жадае яе павялічыць, і, нарэшце для тых, каго ўласная вага задавальняе. Акрамя таго, ёсць яшчэ і дадатковыя праграмы — для дзяцей, спартсменаў, а таксама хворых на цукровы дыябет, язвавую хваробу і г.д. Пры гэтым спецыялісты "Цэнтра здароўя" ўважліва сочаць за станам кожнага, хто звярнуўся сюды па дапамогу, за вынікамі аздараўлення.

Сакрэт аздараўленчага ўздзеяння прадукту на арганізм чалавека заключаецца ў тым, што пры яго прымяненні аднаўляецца парушаны абмен рэчываў, адбываецца глабальная чыстка і правільнае харчаванне на клеткавым узроўні. Іншымі словамі, ідзе своеасаблівае амаладжэнне арганізма. Прычым, у адрозненне, скажам, ад галадання, калі ачышчэнне адбываецца ў выніку таго, што жыццяздольныя клеткі сілкуюцца за кошт слабых і тыя ўрэшце проста адміраюць, "Гербалайф" падтрымлівае кожную клетку. Знешне гэта праяўляецца ў тым, што ў чалавека не абвісае скура, не ўтвараюцца маршчыны, як звычайна пасля галадання. Не апошняя справа ў наш нялёгкі час і тое, што, вобразна кажучы, няма патрэбы глядзець на свет галоднымі вачыма, бо "Гербалайф" ужываецца разам са штодзённымі прадуктамі і пакідае пастаяннае адчуванне сытасці. І пры гэтым чалавек за адзін курс спецыяльнага харчавання страчвае ад 6 да 16 кілаграмаў залішняй вагі. Дарэчы, прыкладна такія ж паказчыкі — толькі ў адваротны бок — пры карыстанні праграмай харчавання, накіраванай на павелічэнне вагі.

Прычым, нельга забывацца на тое, што правільны абмен рэчываў, "чыстыя" клеткі, нармальная вага з'яўляюцца зарукай здароўя чалавека. Больш як 14-гадовыя назіранні пераконваюць, што прымяненне "Гербалайфа" дае станоўчы вынік пры хранічных хваробах верхніх дыхальных шляхоў, захворваннях алергічнага характару, неўрозах, астэахандрозах, хваробах сэрца і сасудаў, шчытападобнай залозы, нырак, страўнікава-кішачнага тракта і г.д. У чалавека знікае бяссоніца, з'яўляюцца аптымізм і ўпэўненасць у сабе, што, пагадзіцеся, само па сабе надзвычай важна.

Асабліва карысны "Гербалайф" для нашых дзяцей. Дарэчы, ім даецца толькі кактэйль (клубнічны, шакаладны, ванільны — каму які больш падабаецца). Рэгулярны прыём прадукту садзейнічае павышэнню ўзроўню гемаглабіну ў крыві, умацаванню імуннай сістэмы, не кажучы пра тое ўжо, што дзіця проста пачынае лепей есці, становіцца вышэйшым на радасць бацькам.

Разам з тым хачу папярэдзіць усіх, хто, магчыма, зацікавіўся новым прадуктам. Ні ў якім разе не набывайце "Гербалайф" "з рук" — на рынку, у прыватнага прадаўца і г.д. Занадта ж вялікая рызыка атрымаць замест аздараўленчага прадукту яго сурагат, а то і проста падробку. Звяртайцеся абавязкова ў "Цэнтр здароўя", дзе вам не толькі прададуць натуральны высакаякасны прадукт, але і акажуць неабходную кансультацыйную дапамогу. Дарэчы, іншагароднім для гэтага зусім не абавязкова ехаць у сталіцу. Дастаткова пазваніць у Мінск па тэлефоне 396-307 — і супрацоўнік "Цэнтра здароўя" даставіць вам прадукт дамоў у любы куток Беларусі, усё растлумачыць і пакажа. Тады вы можаце быць упэўнены ў тым, што "Гербалайф" сапраўды акажа сваё аздараўленчае ўздзеянне.

Ала КУПЦОВА.

КІНААФІША МІНСКА

НА ЭКРАНЕ — БЕЛАРУСКАЕ КІНО

У межах тэматычных паказаў, прысвечаных 70-годдзю беларускага кіно, гледачы маюць магчымасць зноў убачыць такія беларускія стужкі, як "Несцерка", "Паручнік Кежэ", "Масква—Генуя", "Нашы суседзі", "Чорны бусел", "Тутэйшыя", "Віцебская справа", "Круглянскі мост", "Рагаты бастыён", "Каханая", "Учыні бой", "Хочаце кахайце, хочаце — не...", "Мяне завуць Арлекіна" і многія іншыя.

"КАЗКА НА НОЧ"

Вытворчасць кінафірмы "Уральскія бабры". Аўтары сцэнарыя — Юрый Валкагон і Дзмітрый Воранкоў, рэжысёр — Юрый Валкагон.

Героі гэтага вострасюжэтнага фільма — браты-блізняты Фраловы. Адзін з іх Павел, быў ваенным аташэ, другі, Пётр, працаваў у маскоўскім крымінальным вышуку. Па адной са спраў, якую вёў Пётр, ён выйшаў на бандыта па мянушцы Карэц. Сабраныя матэрыялы даказвалі, што Карэц — усяго толькі "шасцёрка" ў вялікай гульні, якую вялі мацёрыя злачынцы. Яны не марнавалі час: забілі Карэйца і спрабавалі расправіцца з вельмі дасціпным аператыўнікам. Яму падстроілі аўтамабільную катастрофу, у якой загінулі жонка і сын Паўла, а Пётр, які вёз іх на дачу, цудам застаўся жывы... Гэтыя трагічныя падзеі крута змянілі жыццё братоў Фраловых. Павел вярнуўся з-за мяжы і ўладкаваўся працаваць хатнім выхавальнікам, а Пятра ўсё не пакідала думка разблытаць злачынны клубок да канца...

Галоўныя ролі выконваюць Ігар Бочкін, Ларыса Палякова, Ірына Шмялёва.

"РУСКІ БІЗНЕС"

Гэтую каляровую мастацкую кінастужку знялі кінамайстры Расіі. Паставілі яе рэжысёры Міхаіл Какшэнаў і Марк Айзенберг паводле сцэнарыя, напісанага Аркадзем Ініным, Леанідам Трэерам па ідэі Яўгена Цвяткова.

...Ужо немаладыя людзі, Іван і Эй, выпадкова сустрэліся і хутка знайшлі агульную мову. Яны беспрацоўныя, і аб'ядноўвае іх жаданне хутка разбагацець. Вось і прыдумалі новаспечаныя бізнесмены геніяльны, на іх думку, план: выкарыстоўваючы дрэсіраванага мядзведзя знаёмага цыркача дзядзі Васі, арганізаваць для даверлівых іншаземцаў паляванне, атрымліваючы ўзамен валюту...

Пошук багатых кліентаў не прыносіць жаданых вынікаў — іншаземцы аказаліся народам недаверлівым і нудным. Але што іх асцярожнасць супраць кемлівасці, знаходлівасці і нахабнасці нашых бізнесменаў! Зламаўшы падазронасць з цяжкасцю знойдзеных кліентаў, яны вязуць іх за горад у пансіянат для ветэранаў, дзе сястрой-гаспадыняй служыць знаёмая Івана цёця Каця...

Запамінальныя вобразы ствараюць у фільме Савелій Крамараў, Сямён Фарада, Міхаіл Какшэнаў, Наталля Крачкоўская, Ірына Феафанава.

"ЦІ КАХАЕШ ТЫ МЯНЕ"

Фільм створаны грэчаскімі кінамайстрамі. Аўтары сцэнарыя — Йортас Пакусопулас, Васіліс Аляксакіс і Саціpыс Какідзіс, рэжысёр — Йоргас Панусопулас.

Цяга да цудоўнай палавіны чалавецтва, якую Йоргас Папазоглу, нягледзячы на сівую бараду, захаваў у сэрцы, аказалася для яго, на жаль, ракавой.

Каб палюбавацца аголенай прыгажуняй, гэты пяцідзесяцідвухгадовы мужчына не паленаваўся залезці на дах вілы і, сарваўшыся адтуль, разбіў галаву.

Траўма аказалася смяротнай, але сэрца працягвала жыць і тады ўзнікла ідэя перасадкі яго другому чалавеку. А пакуль ішлі перамовы з жонкай Йоргаса і ўрачы рыхтаваліся да складанай аперацыі, гледачы сталі сведкамі дзесятка кароценькіх навел. Сам Йоргас у гэтых гісторыях як быццам бы не ўдзельнічае, але ў іх знаходзіць адлюстраванне тое, што захоўвае ў сабе ўсё яшчэ жывое сэрца паміраючага чалавека. "У яго сэрцы ўсё: і боль, і мары, і каханне!"— гаворыць сябар Йоргаса, а агульным для ўсіх гісторый становіцца пачуццё, якое няўлоўна прыцягвае адзін да аднаго мужчыну і жанчыну...

У фільме здымаліся Андрэас Баркуліс, Бэці Лівану, Андоніс Тэадоракапулос, Сафія Аліберці.

"ПУТАНА"

Новую каляровую мастацкую кінастужку з такой назвай перадае на суд гледачоў Адэская кінастудыя. Яе паставіў па сваім сцэнарыі рэжысёр Аляксандр Ісаеў.

Як лёгка здагадацца з назвы карціны, яго гераіня — валютная прастытутка. Некалі прастытуцыя здавалася ёй больш прывабным заняткам, чым сумная перспектыва пайсці на курсы вадзіцеляў трамваяў, як цынічна параіў ёй былы каханы. Разышоўшыся з ім, Вольга не ведала, як ёй жыць, куды пайсці? І інтэрнат трамвайнага дэпо палохаў больш, чым у літаральным сэнсе слова пайсці на вуліцу. Так яна стала прастытуткай, а праз некаторы час пачала атрымліваць за сваю "працу" і валюту. Але і гэта, прыгожае толькі знешне жыццё, не падабалася Вользе. То з кліентамі праблема, то сутэнёры сваё патрабуюць, то групоўка канкурыруючая перакрывае іх "фірме" кісларод. Зусім дрэнна і адзінока становіцца Вользе пасля таго, як ад рук садыста гіне адна з яе сяброўак Алена, а другая "калега", Маша, трапляе ў псіхіятрычную бальніцу. Але, відаць, сам лёс вырашае ўсміхнуцца Вользе, паслаўшы пасля няўдач сустрэчу з Ігарам Савіцкім, кандыдатам навук, дырэктарам перспектыўнага прадпрыемства. Яго каханне для Вольгі — нешта накшталт выратавальнай саломінкі, дзякуючы якой з'яўляецца ў душы дзяўчыны надзея развітацца з мінулым...

У галоўных ролях выступаюць Аляксандр Главяк, Таццяна Іпатава, Любоў Руднева, Наталля Батрак, Андрэй Фількоў.

13 верасня

"МАСКВА": "Нулявы допуск" (Роберт Патрык у баевіку) — 14.00, 17.40, 19.30, 21.20. "Дафніс і Хлоя"*** — 15.50. Інфармацыйная-музычная праграма — 22.00.

"КАСТРЫЧНІК": "Жаночая тайна"*** — 14.00, 17.30, 21.00. "Дафніс і Хлоя"*** — 15.40, 19.10. Музычна-пацяшальная праграма "Макс-шоу" — 21.30.

"АЎРОРА": "Вундэркінд"(д) — 13.30. "Дзікае каханне"** — 15.30, 21.10. "Галізна на продаж"*** — 17.40, 19.20. "Небяспечны бізнес" — 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00.

"БЯРЭСЦЕ": "Дзікае каханне"** — 12.00, 17.40. "Галізна на продаж"*** — 14.10, 16.00, 19.50, 21.30. "Пра бізнесмена Фаму" — 13.10, 17.00, 20.30. "Бетховен" — 11.30, 15.00, 18.40.

"ВІЛЬНЮС": "Дзівакі ў Беверлі-Хілз" — 12.00, 15.20, 18.30. "Мужы і палюбоўнікі"*** — 13.40, 17.00, 22.00 (н). "Жанчына ў полымі"*** — 20.10. Інфармацыйна-пацяшальная праграма. "Усмешка" — 20.30.

"ДРУЖБА": "Небяспечны бізнес" — 18.20. "Ноч выючага звера"** — 16.40, 19.50. "Пацукі, або Начная мафія" — 15.00, 21.30.

"ПАРТЫЗАН": "Скарбы Амазонкі"** — 13.30, 16.50, 20.10, 21.40. "Дафніс і Хлоя"*** — 15.00, 18.20.

"ПЕРАМОГА": "Небяспечны бізнес" — 13.00, 16.30. "Мужы і палюбоўнікі"*** — 14.50, 18.20, 20.00.

"САЛЮТ": "Франкенштэйн-2000" (Уваскрэсенне з мёртвых")*** — 13.50, 15.40, 19.20, 21.10. "Дафніс і Хлоя"*** — 12.00, 17.30.

"СУЧАСНІК": "Вельмі верная жонка" — 14.40. "Эмануэль"**** — 16.00, 17.40, 19.20, 21.00.

"БЕЛАРУСЬ: "Няма больш куды бегчы" — 12.10, 15.30, 18.50 21.40. "Спадчына, ці "Дзяўчынкі, плачу за ўсё"*** — 10.40, 14.20, 18.00. "Начныя ястрабы"*** — 10.30, 13.50, 17.10, 20.30. "Тыдзень старшакласнікаў"** — 12.40, 16.20, 20.00.

"КІЕЎ": "Асабістае жыццё каралевы" — 15.00. "Шалёныя ночы Клеапатры"**** — 17.00, 19.00, 20.40.

"КАМСАМОЛЕЦ": "Да мяне, Мухтар!"(д) — 10.30. "Смяротны заклад"*** — 12.00, 16.20, 18.00, 20.30. "Прыватны курорт"** — 13.00, 19.00. "Анёл-3" — 15.00, 17.00. Зала індыйскага фільма: "Сцяна" (2 с.) — 14.00, 20.00.

"МІР": "Небяспечны бізнес" — 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00. "Фенікс-воін, ці Вайна амазонак"*** — 11.00, 15.00, 19.00. "Смяротны заклад"*** — 13.00, 17.00, 20.40. Відэазала: "Метамарфозы: фактар чужых" (фантастыка) — 14.30, 16.30, 18.30.

"ПІЯНЕР": "Давід і Сэндзі" (д) — 10.00. "Зямныя і нябесныя прыгоды" (д) — 15.00. "Скарпіён" (баявік) — 11.30, 16.30, 20.20. "Вялікі" (камедыя) — 13.20, 18.30.

"РАКЕТА": "Твая воля.. Божа!" — 18.00. "Рабыня сексу"**** — 16.10, 20.00.

"РАДЗІМА": "Лепшыя ў Нью-Йорку"*** — 12.00, 15.10, 20.10. "Дэтэктыў Кід" — 13.30, 18.30. "Уік-энд у Берні" — 16.40.

"ЗМЕНА": "Пятая малпа" (Б.Кінгслі ў прыгодніцкім фільме) — 15.00, 18.30. "Чао, інспектар, ці Вампіры" (камедыя) — 16.50, 20.10.

"ЦЭНТРАЛЬНЫ": "Прывід у Беверлі-Хілз" — 11.20, 14.35, 17.45, 21.00. "Быць закаханым" — 16.15. Дэні дэ Віта ў камедыі "Бязлітасныя людзі" — 13.00, 19.25.

"ЭЛЕКТРОН": "Брудная бялізна" — 13.00, 17.00, 18.30, 20.00. "Быць каханай"** — 15.20. "Жыкіны мемуары"*** — 14.20, 15.50, 19.20. "Спадчына, ці Дзяўчынкі, плачу за ўсё!"*** — 17.20. Інфармацыйна-пацяшальная праграма — 20.30.

(д) — дзіцячы сеанс;
** — дзеці да 16 гадоў допускаюцца ў суправаджэнні бацькоў;
*** — дзеці да 16 гадоў не допускаюцца;
**** — дарослым з 18 гадоў;
(л) — ільготны сеанс (скідка на 50 працэнтаў ад кошту білета).

ХАТНІ ЭКРАН

■ 13, аўторак

Беларускае тэлебачанне
8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.20. Надвор'е.
8.30. Пяць хвілін на жарты.
8.40. Фільм-канцэрт.
9.00. ТБ – школе. Чалавек і свет.
◆9.15. "Паласа Сімарана".
10.30. Міжнародныя спаборніцтвы па канкуры.
11.30. XXIII Міжнародны фестываль духоўнай музыкі (Нарвегія).
12.10. Музычная школа № 10 г.Мінска.
* 12.55. "Пекар і гультай".
13.00. "Бімбат".
◆13.20. "Людзі на балоце. Палеская хроніка".
15.45. "Нов і К"-mon-10.
16.45. ТБ – школе. Беларуская літаратура.
17.10. "Бімбат".
17.30. Навіны.
17.40. Дарожная азбука.
* 18.00. "Нехачуха".
18.10. Абласныя навіны (Віцебск).
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Стоп-кадр.
19.20. Тэленарыс.
19.55. Эканаміксm.
20.05. "Спявае Герард Васільеў".
20.20. Пяць хвілін на жарты.
20.30. Кантакт.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
◆21.35. "Маё каханне, мой смутак".
22.35. Пад купалам Сусвету.
22.45. Футбол. Кубак УЕФА. 1/32 фіналу. "Дынама" (Мінск) – "Лацыо" (Італія).
0.35. Надвор'е.

Канал "Астанкіна"
7.00, 10.00, 15.00, 17.00, 20.00, 0.05. Навіны.
8.00. Агляд рынку нерухомасці.
◆8.15. "Дзікая ружа".
9.10. "Мальцаў з вёскі Мальцава". Д/ф.
9.50. Справа.
* 15.25. "Вайна гобатаў".
15.50. Паміж намі, дзяўчынкамі...
16.05. Рок-урок.
16.40. За кулісамі. Зямля і нерухомасць.
17.25. Спявае Васіль Аўсянікаў.
17.40. Знак пытання.
17.50, 20.35. Надвор'е.
18.00. Гадзіна пік.
◆18.25. "Дзікая ружа".
18.55. Тэма.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.45. З першых рук.
20.55. Залаты шлягер.
21.40. Вестуны. А.Сакураў.
22.10. Футбол. Кубак УЕФА. 1/32 фіналу. "Ротар" (Валгаград) – "Нант" (Францыя).
0.15. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"
6.00, 11.00, 15.00, 19.00, 22.00. Весткі.
7.00. Час дзелавых людзей.
7.30. "Чалавек перад тварам вулканаў". Д/ф.
8.00. Навіны Эй-бі-сі.
8.25. Ранішні канцэрт.
8.40. Без рэтушы.
9.35. Чароўны куфэрак.
9.45. Рэпарцёр.
10.00. Зусім сакрэтна.
10.35. Тэлегазета.
10.40. Сялянскае пытанне.
15.20. Студыя "Рост".
15.50. Там-там навіны.
16.05. Новая лінія.
16.50. Ваша права.
17.05. Гаспадар.
17.35. Свята кожны дзень.
17.45. Кансіліум.
17.55. Футбол. Кубак УЕФА. "Тэкстыльшчык" (Камышын) – "Бекешчаба" (Венгрыя). 1-ы тайм.
18.50. Ніхто не забыты.
19.25. Падрабязнасці.
19.35. Футбол. Кубак УЕФА. "Тэкстыльшчык" (Камышын) – "Бекешчаба" (Венгрыя). 2-гі тайм.
20.30. Я – лідэр.
20.55. Футбол. Кубак УЕФА. "Сэрэн" (Бельгія) – "Дынама" (Масква). 1-ы тайм.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
2.30. Спартыўная карусель.
22.35. Экран крымінальных паведамленняў.
22.45. Футбол. Кубак УЕФА. "Сэрэн" (Бельгія) – "Дынама" (Масква). 2-гі тайм.

Санкт-Пецярбург
12.00, 14.30, 18.30, 21.45. Інфарм ТБ.
12.10. Чароўная лінія.
12.25. "Нямецкая хваля".
13.00. Хуткая дапамога.
◆13.30. "Каміла, ці Нераскрытыя таямніцы".
◆14.45. "Канец сезона марожанага".
16.10. "Медны коннік". Чытае У.Ларыёнаў.
16.35. Праграма для падлеткаў.
17.00. "На-на" ў Пецярбургу". Перадача 1-я.
17.40. Адкрываю для сябе Расію.
18.10. Вялікі фестываль.
18.50. Спорт, спорт, спорт...
◆19.05. "Каміла, ці Нераскрытыя таямніцы".
20.00. "На-на" ў Пецярбургу". Перадача 2-я.
20.30. А.П.Чэхаў. "Першы палюбоўнік".
20.40. Тэлетэкст.
20.45. Тэлеслужба бяспекі.
20.55. Без назвы.
21.15. Гэгстэр.
21.25. Тэлемагазін.
21.30. Будні.
22.00. Спартыўныя навіны.
22.15. Ваш стыль.
22.20. "Дванаццаць крэслаў". Спектакль. 1-я серыя.

8-ы канал
* 18.00. Мультфільмы.
18.35. Студыя "ІНТЭКС": "Навіны".
18.55. БАНТ. Рэпартаж.
* 19.00. "Ліс і паляўнічы сабака". 2-я частка.
19.35. Рынак.
20.05. Шанц-прыз.
◆20.20. "Памылка рэзідэнта". 2-я серыя.
21.30. Студыя "БМ". Да Дня беларускай ваеннай славы.
◆21.50. "Мужчына, які кахаў жанчын" (ЗША).

Канал НТВ
17.00. НТВ прадстаўляе: анонс тыдня.
* 17.05. Мультфільмы.
17.30. "Энцыклапедыя цудаў, ці Вы хацелі пра гэта даведацца". Фільм 77-ы.
18.00, 21.00. "Сёння".
18.35. Кубак свету па лёгкай атлетыцы.
◆19.25. "Меланхолія".
◆21.40. "Маісей заканадаўца". 6-я серыя.
22.35. Часінка.
23.05. US open – Адкрыты чэмпіянат ЗША па тэнісе.

■ 14, серада

Беларускае тэлебачанне
8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Эканаміксm.
8.20. Пад купалам Сусвету.
8.30. Надвор'е.
8.40. Пяць хвілін на жарты.
8.50. Кінанарыс.
9.00. ТБ – школе. Беларуская літаратура.
◆9.25. "Маё каханне, мой смутак".
10.25. Аэробіка.
◆10.55. "Скарга".
12.10. Літарынка.
* 12.45. "Вожык, сабака і хлопчык Ніко".
13.00. "Бімбат".
◆13.20. "Людзі на балоце. Палеская хроніка".
15.40. Відзьма-нявідзьма.
16.40. "Еўрапейскі калейдаскоп".
17.10. "Бімбат". У студыі ўрач-сексапатолаг.
17.30. Навіны.
17.40. Фільм-канцэрт.
18.10. Абласныя навіны (Гомель).
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. "Крок". "Пяць зорак". Тэлегульня.
* 20.10. "Спадарожнік ікры".
20.20. Пяць хвілін на жарты.
20.30. Кантакт.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.30. Да Міжнароднага дня міра.
◆22.15. "Маё каханне, мой смутак".
23.15. Пад купалам Сусвету.
23.25. НіКа.

Канал "Астанкіна"
7.00, 10.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.20. Навіны.
8.00. Расійскі дайджэст.
* 8.15. "Сем дзён з Морсі".
◆8.30. "Дзікая ружа".
8.55. Клуб падарожнікаў.
9.45. Дзелавы веснік.
* 15.25. "Вайна гобатаў".
15.50. На балі ў Папялушкі.
* 16.05. "Лятаючы дом".
16.40. Тэлерадыёкампанія "Мір".
17.25. Свет сёння.
17.40. Тэхнадром.
17.50, 20.35. Надвор'е.
18.00. Гадзіна пік.
◆18.25. "Дзікая ружа".
18.55. Кінапанарама.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.45. "Апошні паклон". Інакенцій Смактуноўскі.
21.20. Футбол. Ліга чэмпіёнаў. "Дынама" (Кіеў) – "Спартак" (Масква).
23.30. Футбол. Ліга чэмпіёнаў. Агляд.
0.30. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"
6.00, 11.00, 15.00, 19.00, 22.00. Весткі.
7.00. Час дзелавых людзей.
7.30. Добрай раніцы.
8.00. Навіны Эй-бі-сі.
◆8.25. "Санта-Барбара".
9.15. Кліп-антракт. Л.Партной.
9.20. "Дом Раманавых". Д/ф.
10.35. Тэлегазета.
10.40. Сялянскае пытанне.
15.20. Студыя "Рост".
15.50. Там-там навіны.
16.05. Новая лінія. Далёкі Усход.
16.50. М-трэст.
17.05. Казкі для бацькоў.
17.35. Свята кожны дзень.
17.45. Экспацэнтр прадстаўляе.
17.50. Звычайная справа.
18.05. L-клуб.
18.50. Пяць хвілін аб добрым жыцці.
19.25. Падрабязнасці.
◆19.35. "Санта-Барбара".
20.25. Ніхто не забыты.
20.30. Сам сабе рэжысёр.
21.05. На палітычным Алімпе.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Экран крымінальных паведамленняў.
22.45. Новы ілюзіён.

Санкт-Пецярбург
12.00, 14.30, 18.30, 21.45. Інфарм ТБ.
12.10. Чароўная лінія.
12.25. "Нямецкая хваля".
13.00. Хуткая дапамога.
◆13.30. "Каміла, ці Нераскрытыя таямніцы".
◆14.45. "СЭР".
16.00. Казкі паўночных рэк.
* 16.25. "Тайна цацак".
16.35. Урок нямецкай мовы.
* 16.50. Мультфільмы.
◆17.20. "Хто сёння адсутнічае".
18.10. Вялікі фестываль.
18.50. Спорт, спорт, спорт...
◆19.05. "Каміла, ці Нераскрытыя таямніцы".
20.05. Блеф-клуб.
20.45. Тэлеслужба бяспекі.
20.55. Перадача для рыбаловаў.
21.10. Музычны момант.
21.25. Тэлемагазін.
21.30. Будні.
22.00. Спартыўныя навіны.
22.15. Ваш стыль.
22.20. "Дванаццаць крэслаў". Спектакль. 2-я серыя.

8-ы канал
* 18.00. Мультфільмы.
18.35. СОЛТЭК. Навіны.
18.45. Нямецкая хваля.
* 19.15. "Ліс і паляўнічы сабака". 3-я частка.
19.40. ПІР.
19.50. Гарадскі гадзіннік.
◆20.05. "Лёс рэзідэнта". 3-я серыя.
21.30. Студыя "БМ". Праграма "Пілігрым".
◆21.50. "Фауст у спадніцы" (Іспанія).

Канал НТВ
* 17.00. "Арганаўты".
17.30. "Энцыклапедыя цудаў, ці Вы хацелі пра гэта даведацца". Фільм 78-ы.
18.00, 21.00. "Сёння".
18.35. "Непадведзеныя вынікі".
◆19.15. "Блеф Кугана".
◆21.40. "Княжна Дэйзі". 2-я серыя.
22.35. Часінка.
23.05. Кафэ "Абломаў".

Каб зэканоміць ваш час:
◆ мастацкія фільмы
* мультфільмы

Надвор'е

Сёння днём па рэспубліцы чакаецца воблачнае з праясненнямі надвор'е. Па паўночнай палавіне — кароткачасовы дождж, месцамі — навальніца. Тэмпература паветра ў Віцебску, Магілёве — +20—+22°, Мінску — +21—+23°, Гродна — +22—+24°, Гомелі — +23—+25°, Брэсце — +24—+26°. У наступныя двое сутак па паўночным захадзе рэспублікі пройдуць кароткачасовыя дажджы, навальніцы. Тэмпература паветра 14-га ўначы —+10—+15°, днём — +21+26°, 15-га — уначы —+12—+17°, удзень — +24—+29°.

Валянціна Скрабец, інжынер-сіноптык Белгідрамета.

Дзяжурны рэдактар Майя ШЭНДРЫК. Стыльрэдактар Валянціна СКАРЫНКІНА.

Заснавальнікі: ЦК СМБ, калектыў рэдакцыі газеты "Чырвоная змена". Выдавец: газетна-выдавецкае закрытае акцыянернае таварыства "Маладзік", 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а. [illegible] Чырвонага Сцяга. Набрана і звярстана ў наборна-выдавецкім бюро "ЧЗ". Друкарня выдавецтва "Беларускі Дом друку", 220013, г.Мінск, пр. Ф. Скарыны, 79. Выходзіць у аўторак, чацвер і суботу.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтараў. [illegible] па графіку – 19.20, падпісана – 19.20.

М. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
Індэкс 63129. Тыраж 45 000. Зак. 100.

АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220013 г.МІНСК, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ: [illegible]

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Сяргей БАЛДЗЕВІЧ (адказны сакратар), Валянцін БАРЫСЕВІЧ, Валерый ВАРАНЕЦ, Валерый ІВАНОЎ, Міхаіл ЛАРКОВІЧ, Віктар ЛОСІКАЎ, Алесь МАСАРЭНКА, Станіслаў НІЧЫПАРОВІЧ, Аляксандр САЛАМАХА [illegible], Павел СЯМАШКА [illegible], Алег СЛУКА, Наталля СТРАЛКОВА, Кузьма ЦАПЛІНСКІ, Вольга ШАЎКО, Майя ШЭНДРЫК.

Галоўны рэдактар Уладзімір БЕЛЬСКІ